Jídelny.cz

Zpravodaj jídelny.cz

Podzim 2003

- nové a ještě lepší semináře
- více k internetu
- nové www.jidelny.cz
- letem světem internetem

www.jidelny.cz

Vitana
Vychutnejte si
náš dokonalý servis

Vitana je univerzálním základem nejširšího sortimentu výrobků z nejjakostnějších surovin

- polévky a polévkové základy
- omáčky a základy
- přílohy
- polotovary
- koření a kořenicí směsi
- moučníky a přípravky k pečení
- nápoje v prášku

Vitana nabízí zajímavé gastronomické služby

- obchodní a kulinářské poradenství
- receptový servis
- exkurze pro zákazníky a gastronomické školy
- instruktážní vaření
- řízené degustace

Vitana splňuje nároky na moderní přípravu pokrmů

- ekonomická výhodnost
- nejmodernější trendy vaření
- zásady zdravé výživy
- prostor pro vlastní kulinářskou fantazii

Vitana pořádá odborné kurzy Kulinářské akademie Vitana

- Bylinky v pokrmech moderní kuchyně
- Moderní bezmasé pokrmy
- Moderní svět pokrmů
- Nejnovější trendy ve společném stravování
- Nová technika v kuchyních společného stravování
- Polévkový ráj
- Přílohy bez hranic
- Revoluční pohled na jídelní lístek a umění nabídnout víno
- Řízená degustace strategických výrobků Vitana
- Sladké pokušení aneb moderní moučníky

Vitana: recept, jak vařit rychle, efektivně a zdravě!

Vitana, a. s., je hlavním partnerem Asociace kuchařů a cukrářů ČR.

Vaše Konzultační a prezentační centrum Vitana Catering

Vitana, a. s., 277 32 Byšice,
tel.: 315 610 282

TĚSTOVINY

Maggi

„Nelepí se a chutnají skvěle!“

Nestlé FoodServices

VÁŠ PROFESIONÁLNÍ PARTNER, Nestlé Česko s.r.o., Mezi Vodami 27, Praha 4, infolinka: 800 135 135, www.nestle.cz

novinka
Nestlé
Lion
pěna
Lion
Ta chuť Tě dostane!
VÁŠ PROFESIONÁLNÍ PARTNER
Nestlé Česko s.r.o., Mezi Vodami 27, Praha 4, infolinka 800 135 135, www.nestle.cz
Nestlé
FoodServices

ARALSA s.r.o.
Pod Stárkou 3
140 00 Praha 4

e-mail: aralsa@comp.cz
http://www.aralsa.cz
tel./fax: 261 219 336

Aralsa®

Kompletní gastronomické vybavení

PROJEKCE - DODÁVKY - MONTÁŽ - SERVIS

FAGOR

Dobrá kvalita za přijatelnou cenu

Obsah

6	Slovo úvodem
6	Přijďte na seminář Jídelny.cz
7	Přihlášky na semináře
7	Kam směřuje projekt Jídelny.cz
8	Nový portál Jídelny.cz
12	Recepty na Internetu
13	Internet – stejně přirozený jako dýchání
14	Internet ve školní jídelně
16	Elektronická pošta na 2 způsoby a pokaždé jinak
17	Pár rad k posílání e-mailů
18	Když nejede Internet
19	Stahování souborů
22	Bezpečnost na Internetu
24	Zrychlování práce na Internetu
26	Hledání fulltextem
31	Jak se dojí kráva (na Internetu)
31	Prasárna.cz

Slovo úvodem

Ing. Vladimír Bureš,
ředitel Jídelny.cz, s.r.o.

Již podruhé po půl roce dostáváte do rukou zpravodaj Jídelny.cz. V prvním vydání jsme vás informovali o tom, že počítač a v dnešní době i internet má na jídelně své nezastupitelné místo, výrazně vám pomáhá ve vaší náročné práci a umožňuje vám ji provádět rychleji, přesněji a radostněji. Věřím, že některé z vás jsme již přesvědčili a internet se stal přirozenou součástí vaší každodenní práce. V tomto vydání na úvodní informace prvního zpravodaje navazujeme a přinášíme vám další náměty, rady a připomínky, jak toto moderní informační médium co nejlépe využít pro vaši práci i zábavu. Ti z vás, co už s internetem pracují, si mohou všechny další poznatky hned na počítači vyzkoušet. A vy ostatní, co dosud váháte, zahoďte své pochybnosti a internet si pořiďte. Uvidíte, že nebudete litovat. Ostatně, co vše internet umí, se můžete dozvědět na seminářích společnosti Jídelny.cz, které probíhají jak v roce 2003, tak i v roce 2004 v celé ČR. Aktuální podrobnosti můžete vždy získat na internetové adrese www.jidelny.cz nebo na telefonu 377 457 329.

Ve zpravodaji také najdete řadu zajímavých propagačních sdělení vašich dodavatelů. To proto, že celý projekt Jídelny.cz (vývoj portálu, zpravodaje, semináře) je financován výhradně vašimi dodavateli. A to především těmi, kteří právě v internetu vidí budoucnost, uvědomují si jeho význam a neváhají pomoci dobré věci – intenzivní propagaci internetu ve všech hromadných stravovacích zařízeních. Oni dobře vědí, že široké nasazení internetu může významným způsobem snižovat náklady a zvyšovat efektivitu vlastní práce u všech uživatelů internetu. Věnujte proto svoji pozornost i vašim partnerům, kteří vám touto formou oplácejí váš zájem o jejich produkty. Zpravodaj obsahuje i upozornění na některá úskalí, která vás na internetu čekají. Rozhodně vás tím nechceme odradit. Naopak, máme zájem, aby vaše putování internetem probíhalo bez zbytečných potíží, kterým se lze poměrně jednoduše vyhnout.

Budeme velmi rádi, pokud se nám pochlubíte Vašimi schopnostmi např. tím, že se zapojíte do elektronické diskuse pracovníků hromadného stravování, nebo tím, že pro ostatní připravíte zajímavý článek nebo ověříte novou recepturu a podělíte se o své zkušenosti. K tomu všemu vám stačí vstoupit na adresu www.jidelny.cz a začít využívat úžasné možnosti internetu, tohoto skutečně revolučního komunikačního nástroje.

Přijďte na seminář Jídelny.cz

Ing. Vladimír Bureš,
ředitel Jídelny.cz, s.r.o.

Do konce roku 2003 probíhá první vlna seminářů Jídelny.cz. Jsou určeny opravdu všem. Těm, kdo dosud s výpočetní technikou vůbec nepracují, i těm, kdo o internetu již něco vědí. Těm, kdo se považují v oblasti internetu za zdatné uživatele, doporučujeme účast až na druhém kole seminářů v roce 2004. Do konce roku 2003 proběhnou ještě tyto semináře:

20. 10. 2003 Trutnov
21. 10. 2003 Pardubice
22. 10. 2003 Svitavy
23. 10. 2003 Havlíčkův Brod
10. 11. 2003 Pelhřimov
11. 11. 2003 Jindřichův Hradec
12. 11. 2003 Prachatice
13. 11. 2003 Příbram
18. 11. 2003 Praha (4) – JZ
19. 11. 2003 Nový Jičín
20. 11. 2003 Šumperk
24. 11. 2003 Česká Lípa
25. 11. 2003 Rakovník
26. 11. 2003 Domažlice
27. 11. 2003 České Budějovice
8. 12. 2003 Beroun
9. 12. 2003 Znojmo
10. 12. 2003 Vyškov
11. 12. 2003 Žďár nad Sázavou

Přihlášky na semináře

Na jaře 2003 se rozjela série internetových seminářů určených pro vedoucí jídelen v celé České republice. V první půli roku bylo uspořádáno 16 seminářů s vesměs velmi pozitivním ohlasem, jak o tom svědčí příspěvky v diskusi na portálu Jídelny.cz. Zájem je značný, patrně žádná jídelna nechce v užívání internetu zůstat pozadu.

Účastnice a účastníci semináře velmi oceňují fakt, že se mohou seznámit s tím, jaké konkrétní informace pro jídelny najdou na internetu. Řada účastníků poté ještě využívá odpolední praktické školení internetu, které společnost Jídelny.cz pořádá po dopoledním semináři.

Pro většinu zúčastněných je seminář nejen místem načerpání nových znalostí, ale také příležitostí k setkání s vedoucími z jiných jídelen, s metodičkami, místem, kde mohou vyzkoušet nové nabídky dodavatelů – sponzorů seminářů.

Všem jídelnám zasíláme na tyto akce pozvánky. Máte-li zájem se zúčastnit, pošlete nám přihlášku e-mailem na adresu info@jidelny.cz nebo nám zatelefonujte na číslo 377 457 329. Seznam míst, kde se semináře pořádají, a jejich termíny najdete na portálu www.jidelny.cz pod odkazem Semináře.

Prosím, uveďte do přihlášky všechny potřebné údaje:

- **vaše jméno a příjmení**
- **telefon, název a adresa organizace**
- **místo a datum konání semináře**
- **vyjádření, zda se chcete zúčastnit praktického školení internetu**
- **přibližný počet strávníků vaší jídelny**

Prosím, abyste vyplnění přihlášek věnovali mimořádnou pozornost.

Kam směřuje projekt Jídelny.cz

Ing. Vladimír Bureš,
ředitel Jídelny.cz, s.r.o.

Projekt Jídelny.cz vznikl v tvůrčí dílně firmy Veřejná informační služba. Ta již na sklonku roku 2000 začala oslovovat své konkurenty a nabízela jim zajímavou spolupráci. Původní myšlenka byla velmi jednoduchá:

- konkurujme si, jen kde musíme
- spolupracujme všude, kde můžeme
- zaveďme slušnost a podnikatelskou etiku do vzájemných vztahů jako přirozený standard
- využijme výhod spolupráce pro sebe, partnery i své zákazníky.

Tato nabídka oslovila celou řadu firem, začala se rozvíjet spolupráce na několika frontách. Jedním z výsledků bylo i založení společnosti Jídelny.cz s.r.o. v červnu 2002. Řada kritiků nedávala takové společnosti naději na přežití déle než 1/2 roku. Kdo to kdy viděl, aby konkurenční firmy podnikaly společně... To nemůže vydržet... atd., pochybností bylo mnoho. V současnosti má firma za sebou více než rok úspěšné existence, a tak je jistě čas na malé ohlédnutí. Od svého vzniku pracuje firma zcela transparentním způsobem. Všichni partneři mají přístup k naprosto všem zaznamenávaným informacím prostřednictvím internetu a komunikačního systému Lotus Notes. Na práci společnosti se aktivně podílí 7 firem a v nich více než 20 pracovníků z celé ČR. Firma oslovila a aktivně jedná s více než 300 partnery. Máme za sebou již 2. vydání zpravodaje v nákladu 10 000 výtisků. Již proběhlo 31 seminářů, do konce roku je připraveno dalších 19 seminářů, kde bude proškoleno více než 1 700 vedoucích z celé ČR. Aktivně se zapojují sponzoři, kteří celý rozsáhlý projekt financují. Veškeré tržby, zisk, jsou opět investovány do dalšího rozvoje původní myšlenky – intenzivní propagace internetu. Je vidět, že spolupráce opravdu může fungovat i mezi konkurenty. Otevřenost a slušnost již přináší první výsledky všem zúčastněným

partnerům, a hlavně zákazníkům. Držme proto společnosti Jídelny.cz palce. Jejím prostřednictvím vzniká opravdu něco nového a v mnoha směrech pozoruhodného.

Společníky Jídelny.cz s.r.o. jsou: Veřejná informační služba-Plzeň, Barda SW, HW-Praha, Ludvík-Zlín, Vavruška-Pardubice, Chmela-Opava, Cygnus Alfa-Liberec, Společnost pro výživu-Praha. Na vstup do společnosti se připravuje spolupracující firma Větrník-Brno.

Nový portál Jídelny.cz

Pavel Ludvík, redakce portálu Jídelny.cz

Kdo pravidelněji navštěvujete portál Jídelny.cz, pravděpodobně jste od června 2003 zaznamenali řadu změn. Portál dostal nový, slušivější kabátek s optimistickou žlutou barvou na pozadí (zlí jazykové tvrdí, že má připomínat horko, které panuje v kuchyni při vaření). Některé rubriky se změnily, jiné přibyly. Snažili jsme se uspokojit všechny požadavky, připomínky i nápady, které měli jak tvůrci portálu, tak jeho návštěvnice (i návštěvníci).

Nabídka rubrik a funkcí portálu

V novém portálu se návštěvník může podstatně lépe orientovat. Na levé straně úvodní stránky je umístěn seznam rubrik a funkcí, které portál nabízí. Nové je to, že tato nabídka je součástí každé stránky portálu. Máte ji tedy stále na obrazovce a neobyčejně vám usnadní přechody mezi stránkami z rubriky do rubriky. Brouzdáte portálem, a nevíte, kde jste se octli? Mrknete doleva na všudypřítomnou nabídku, kliknete na známou rubriku, šup, a už jste tam, kde to znáte.

Některé rubriky v nabídce jsou rozbalovací – když na ně najedete myší, ani nemusíte klikat, a rubrika se rozvine a zobrazí svou podnabídku. To je případ např. receptur. Pozor, tyto rozbalovací rubriky jsou trochu záludné, kroutí se vám pod rukama jako had. Práce s nimi vyžaduje trochu obezřetnosti.

Zpravodajství

Odborné i populární články ze stravování, zprávy o tom, co se kde stalo, jsou snad nejnavštěvovanější částí portálu. Přehled nejnovějších článků spolu s jejich krátkým popisem vidíte přímo na úvodní stránce, pokaždé když na portál zavítáte. Každý týden publikujeme jeden nový článek, při mimořádných příležitostech i dva, a budeme mít snahu uveřejňovat nové články ještě častěji.

Mezi autory článků uvidíte známá jména našich předních vědců a odborníků na stravování, ale i vlastní redaktory portálu Jídelny.cz. Články jsou děleny do několika kategorií – jejich přehled je uveden v nabídce. Když vás budou zajímat články o hygieně, kliknete na příslušné heslo v nabídce a už vidíte pouze nejnovější články z hygieny. Podobně to funguje s dalšími kategoriemi.

Když se podíváte na úvodní stránku portálu, uvidíte přehled jen asi 10 článků. Určitě si řeknete: „A to jsou ty slavné Jídelny.cz? To je tam opravdu jen 10 článků?“ Ne, ne. Je jich tam určitě více. Všimněte si, že úplně na konci stránky je uveden odkaz „…starší články“, který vás dovede na seznam všech publikovaných článků. A pod tímto seznamem jsou odkazy, pomocí nichž můžete v seznamu vesele listovat:

Tisk článků

Když čtete článek ve zpravodajství nebo právní předpis v sekci zákony, určitě vás občas napadne: „To si vytisknu“. Přece jen kus papíru je kus papíru. Dá se složit do tašky či kabelky, dá se číst v autobuse, v posteli, člověk nemusí sedět u počítače...

Stisknete ikonu Tisk a za chvíli již z tiskárny vylézá papír. Jenže ouha – tiskne se celá www stránka, tak jak ji vidíte na obrazovce, text je vpravo ořízntutý, obrázky jsou nevzhledné. Proč to?

Program prostě nechápe, že chcete vytisknout jen prostřední sloupec na obrazovce. Grafická úprava dokumentu, který bude na obrazovce, se musí nastavit úplně jinak, než úprava dokumentu pro tisk. Je to problém, protože v podstatě musíte mít pro každý dokument připraveny 2 úpravy. Jen málo portálů si toto může dovolit. Jídelny.cz k nim určitě patří a tak se podívejme, jak můžete článek ze zpravodajství pěkně vytisknout.
Nahoře nad každým článkem je hlavička, v níž je umístěn odkaz Verze pro TISK.

Když na něj kliknete, objeví se tentýž článek v nové úpravě, tentokrát přes celou stránku, zmizí veškerá grafika a můžete pohodlně tisknout ikonou Tisk.

Top 5

I na našem portálu máme svou hitparádu. Náš žebříček nejúspěšnějších článků za poslední měsíc se jmenuje Top 5 a je umístěn na portálu vpravo dole. Jak vzniká? Každé kliknutí na článek se zaeviduje. Vznikne tak tabulka článků, u každého je určitý počet čárek, no a články s největším počtem přečtení se objeví v Top 5.

Věřte, že Top 5 pravidelně sledujeme. Je dobrým měřítkem kvality práce autora i závažnosti tématu, které zpracovává.

Zákony

Ze všech stran slyšíme, že vám chybí ty a ty zákony, ta a ty vyhlášky, a že novinky se k vám dostávají s velkým zpožděním. Usilovná práce našeho týmu Jídelny.cz dala vzniknout nové rubrice Zákony, která je dělena na Zákony, Vyhlášky a Ostatní. Předpisy jsou zde obsaženy v plném znění a pevně věřím, že z toho budete mít radost. Tedy žádná novela, event. novela novely ve stylu „v odstavci c) se vypouští slovo a a nahrazuje se slovem i“. Uvidíte doslovné plné znění předpisu.

Když si budete chtít nějaký předpis přečíst, stačí si jen uvědomit, zda je to zákon, vyhláška či něco jiného a po pár kliknutích vidíte text před sebou.

Případný tisk je možný stejně jako ve zpravodajství. Chtěl bych jen upozornit, že některé zákony jsou velmi dlouhé. Z praktických důvodů jsme je rozdělili na několik částí, rozsah paragrafů v jednotlivých částech je uveden v názvu zákona, např. Obchodní zákoník § 1 – § 50. I tak může být doba, než se objeví na vaší obrazovce, velmi dlouhá. Máte-li vytáčené připojení, pak to může trvat i 30 – 60 vteřin.

Seznam předpisů v této rubrice jsme dali dohromady díky laskavosti některých metodiček a vedoucích jídelen. Je zaměřený na potřeby jídelen, najdete v něm ty předpisy, které jsou pro jídelny nejpotřebnější. Tedy žádné zákony o DPH, autorský zákon apod. Jestliže v něm budete něco marně hledat a domníváte se, že by to tam patřilo, napište nám!

Vzkazovník

Chcete nám poslat nějaký vzkaz, přání, žádost – použijte vzkazovník. Jedná se o malé okénko pod nabídkou, kde uvedete vaši e-mailovou adresu a text vzkazu. Vzkazovník je určen pro krátké texty, těžko se tam budou psát obsáhlá sdělení.

Nepište, prosím, do vzkazovníku odborné dotazy, patřící do diskuse!

Vyhledávání

Pod hlavní nabídkou je umístěno malé textové okénko, které slouží k zadání slov pro fulltextové vyhledávání ve zpravodajství na portálu Jídelny.cz. Napíšete-li do něj nějaké slovo, objeví se na obrazovce přehled článků, které toto slovo obsahuje.

K čemu se to dá využít? Např. vás v minulosti zaujal článek o rybách. Nyní se k němu chcete vrátit, a nepamatujete se, jak se jmenoval, kdy byl publikován. Dostanete se k němu ale přes vyhledávání. Zadejte klíčové slovo ryby a článek o nich se určitě objeví.

Podobně můžete zkusit slovo konvektomat – tentokrát obdržíte článků více.

Diskuse

Oproti starší verzi portálu byla zcela přepracována diskuse.
Co je to diskuse na internetu? Jde o svébytnou interaktivní formu výměny názorů mezi návštěvníky portálu, kdy není nutné, aby účastníci diskuse seděli současně u internetu. Diskuse na internetu umožňuje, aby návštěvník sám zadal do diskuse dotaz, a aby jiní (laici a odborníci) mu radili a odpovídali. Je samozřejmě nutné dávat pozor, aby mi někdo neradil úplné nesmysly.

V naší diskusi může samozřejmě vedoucí jídelny radit jiné, ale tým Jídelny.cz sám aktivně vyhledává zajímavé a složité dotazy a předává je k řešení odborníkům na danou oblast, kteří jsou zárukou, že odpověď bude dostatečně fundovaná.

Témata v kategorii

První stránka diskuse nejprve obsahuje přehled kategorií příspěvků (např. Výživa, Hygiena, Ekonomika jídelny, Ceny jídel apod.). Kategorie nemůžete volně přidávat, byly vytvořeny týmem Jídelny.cz tak, aby pokrývaly pokud možno celou problematiku jídelen. Kliknutím vyberete jednu z kategorií, např. Ceny jídel. Na následující stránce se objeví seznam témat v zadané kategorii.

Přidání tématu do kategorie

Jestliže chcete vložit nový dotaz, o němž by se mělo diskutovat, klikněte na tlačítko Založit nové téma. Objeví se formulář, kde vyplníte vaše jméno, e-mail, nadpis a obsah dotazu. Co je to nadpis? Je to krátký text, který se objeví v seznamu témat dané kategorie. Slouží k orientaci čtenářů. Zkuste svůj problém výstižně charakterizovat několika slovy, nepište tam slova jako stížnost, dotaz ze ŠJ apod.

Příklad: Zajímá vás, kdo je zodpovědný za děti ve školní jídelně v průběhu oběda. Do nadpisu zapíšete „Hlídání děti v ŠJ“ a znění dotazu napíšete do textu příspěvku.

Když máte příspěvek připraven, tlačítkem Vložit příspěvek jej zapíšete do diskuse.

Čtení diskuse a odpovědi

V seznamu témat kliknete na to, které vás zajímá. Objeví se výpis přípěvků z diskuse. Nahoře je úvodní dotaz a pod ním odpověď nebo i více odpovědí.

Všimněte si, že jak u úvodního dotazu, tak u odpovědí je tlačítko Odpovědět. Tím můžete na úvodní dotaz odpovědět, nebo i polemizovat přímo s některou odpovědí. Vyplnění formuláře pro odpověď je podobné

jako u nového dotazu. Rozdíl je v tom, že máte předem vyplněn nadpis a příspěvek se vloží k dotazu, na který reagujete.

Recepty na internetu

Recepty jsou produkt, který se na webových stránkách objevuje velmi často. Jsou obvykle krátké, mají textovou podobu, snadno se internetem transportují, je o ně zájem, zkrátka mají všechny vlastnosti, které se na internetu vyžadují. S obrázky a písničkami je to horší, vůně a pachy internet nezvládá. Zatím…

Když budete chvíli brouzdat po internetu, stránek s recepturami najdete určitě velké množství. Snažíme se je mapovat a získané odkazy zařazujeme do katalogu odkazů pro jídelny, který najdete na internetovém portálu Jídelny.cz. V menu kliknete na položku Odkazy – tím se dostanete do katalogu, kde receptury najdete na několika místech Národní kuchařky.

Jeden z nejznámějších českých portálů zaměřených pouze na recepty najdete na adrese www.recepty.cz. V jeho databázi bylo v září 2003 přibližně 2 500 receptů. Nejde však jen o absolutní množství. Tento server nabízí řadu dalších funkcí.

Databáze receptů má velmi podrobné členění a můžete do ní aktivně přispívat. V takovém množství receptur již není snadné se rychle orientovat, proto má databáze bohaté možnosti vyhledávání. Můžete také využít rubriky Top 10 a Top 100, které ukazují, o jaké recepty je největší zájem. Mezi přídavnými funkcemi portálu jsou přehledy zajímavostí, tipů a dobrých rad, sestavení jídelníčku pro každý týden. Nechybí ani diskuse, v niž si můžete vyměňovat názory s ostatními.

V poslední době se začínají recepty objevovat na stránkách všech velkých potravinářských firem. Napište do prohlížeče adresu www.firma.cz, kde za slovo firma dosadíte název jakékoli větší firmy, která vyrábí nebo dodává potraviny, a určitě v nabídce najdete odkaz Recepty. Z 10 náhodně vybraných stránek jsem takto našel recepty na 7 z nich. Samozřejmě, že při přípravě jídel podle těchto receptur musíte použít surovinu, kterou dodává mateřská firma. Jinak nebude mít jídlo ten správný šmak…
Dobrou chuť.

Internet – stejně přirozený jako dýchání

Libor Mašek,
ředitel marketingu firmy Nestlé Česko s.r.o.

Nedávno jsem byl požádán, abych popsal své zkušenosti s používáním internetu. Docela mne to zarazilo, protože se nepovažuji za člověka, který by se k podobným otázkám měl vyjadřovat. Pak jsem si ale uvědomil, že se jako expert nenarodil nikdo, a tak snad nikomu a ničemu neuškodím, když svou cestu k internetu popíši.

Mám to štěstí, že pracuji ve firmě, kde je používání a tudíž i přístup na internet naprostou samozřejmostí. Nemusel jsem se rozhodovat, zda chci nebo nechci pracovat s internetem. Pokud chci dělat svoji práci, která mne mimochodem i po tolika letech stále baví, pak prostě s internetem pracovat musím. Přičemž slovo „musím“ nevyjadřuje pravý stav věci. Je to obrovská výhoda, která dává práci zcela jiný rozměr. Podívejme se na to popořádku.

Po celou pracovní dobu jsme propojeni prakticky s celým světem. Pomocí e-mailu mohu komunikovat s kýmkoliv, kdo mi svěří svoji e-mailovou adresu. Mohu komunikovat nezávisle na čase, bez čekání na telefonické spojení, bez rušení při poradách a obchodních jednáních, bez ohledu na posun časových pásem mezi kontinenty, dokonce v nepřítomnosti na pracovišti. Výhodou, ale někdy i nevýhodou elektronické pošty je, že na vás počká. Můžete být na dovolené nebo na služební cestě, a po návratu do práce na vás čeká plná „poštovní schránka“. Je tam pěkně uložena a čeká na vyřízení.

Elektronickou poštou si můžeme vyměnit zcela obyčejné informace či domluvit schůzku mezi několika lidmi. Elektronickou poštou ale chodí také složité tabulky či kalkulace. Představte si, že potřebujete vyplnit složitou tabulku, do které musí vepsat údaje např. 10 různých lidí z různých oddělení, v našem případě i z několika států. V praxi to uděláte tak, že tabulku prostě připravíte, zadáte pokyn v jakém pořadí má oněch 10 různých lidí oběhnout, a pak už jen na svém monitoru sledujete, zda každý vyplnil svoji část a poslal tabulku automaticky dál.

Nebo takové grafické návrhy. Ještě před pár lety musela agentura každý grafický návrh barevně vytisknout a osobně doručit. My jsme požadovali nějaké změny, a agentura musela změněné návrhy znovu vytisknout a fyzicky doručit. Tak se to mohlo opakovat několikrát, než jsme dospěli ke konečné verzi. Zabralo to několik dní a neustále jsme si museli domlouvat schůzky a jezdit mezi agenturou a firmou. Nyní vše vyřídíme elektronickou poštou mnohem rychleji a pohodlněji, a samozřejmě také levněji.

INTERNET
versus
INTRANET

Tato tři cizí slova neznamenají žádné zaklínadlo. Zatímco internet je veřejně přístupný, intranet slouží pouze pracovníkům Nestlé a běžný uživatel se do systému nedostane. Najdeme zde utříděné informace z nejrůznějších oblastí naší činnosti a většinou

s nimi vystačíme. Nestlé představuje tak velký a složitý organizmus, že někdy máte pocit, jako by žil vlastním životem. Někdy je však třeba hledat informace i jinde, a tady se ukazuje nezastupitelná úloha internetu. Pokud víte, jak a kde hledat, najdete prakticky všechno.

Okruh otázek, které nás v obchodním světě zajímají, je neskutečně široký. Od informací o našich konkurentech, přes všechny nové předpisy, které naši činnost mohou přímo či nepřímo ovlivnit. Aktuální jsou např. všechny informace týkající se přípravy na vstup České republiky do Evropské unie.

Protože jsme potravinářská firma, zajímají nás všechny novinky z oblasti výživy. Objevují se stále nové suroviny a materiály. Vznikají nové vědecké práce o účincích potravin a výživy na kvalitu lidského života. Mění se podmínky stravování a financování. Zvyšuje se naše zodpovědnost za kvalitu potravin, které nabízíme.

Na co se těšíme

Již dnes se připravujeme na možnost přímé komunikace s našimi zákazníky a partnery v kuchyních, restauracích a jídelnách. Náš šéfkuchař Tomáš Konopka stále vylepšuje program od firmy Mefisto, s jehož pomocí „vyrábí“ přehledné kalkulační listy. Na tom by nebylo nic tak zvláštního. Třešničkou na dortu je umísťování fotografie jídla přímo na kalkulační list a možnost automatického propočítávání nutričních hodnot pokrmů.

Pokud budete v budoucnu potřebovat nějakou speciální recepturu, prostě pošlete požadavek, a my Vám zašleme hotový kalkulační list se všemi potřebnými informacemi. Na obrazovce si prohlédnete barevnou fotografii pokrmu, a pokud budete mít barevnou tiskárnu, tak si barevný kalkulační list můžete vytisknout a založit.

Po napojení na internet můžete poslat svůj dotaz nebo požadavek na adresu

libor.masek@cz.nestle.com

nebo

tomas.konopka@cz.nestle.com,

a my se pokusíme Váš dotaz zodpovědět či vyřídit Váš požadavek.

Jestliže chcete zůstat v anonymitě, nebo si myslíte, že Váš dotaz by mohl zajímat více lidí, můžete jej umístit na stránkách

www.gastronews.cz.

Tomáš Konopka Vám odborné dotazy z oblasti gastronomie rád zodpoví. Samozřejmě si nehrajeme na vševědy a proto čerpáme informace právě z internetu. My si tím rozšíříme znalosti, a Vám snad ulehčíme práci.

Věříme, že v krátké budoucnosti bude i pro Vás internet stejně přirozený, jako dýchání.

Internet ve školní jídelně

Ludmila Skřipcová a Jarmila Vrbová,
Školní jídelna Přerov

Před pár lety jsme pocítily nutnost zkusit, co je to internet a naučit se s ním pracovat. V této oblasti nás ovlivňují naše rodiny, které jsou o krok nebo spíše o velký kus před námi.

Poprvé jsme se na internet připojily v září 1999 vytáčenou telefonní linkou. Byly to opravdu pionýrské začátky, z každého malého krůčku jsme měly velkou radost. Zavedení internetu byli příznivě nakloněni pracovníci odboru školství Městského úřadu v Přerově. Díky nim jsme se mohli připojit společně se základní školou již v závěru roku 1999 bezdrátově. To pro nás znamenalo poplatek ve výši zhruba pět set korun měsíčně. Nové připojení mělo zásadní vliv na možnost využití internetu

a e-mailové pošty. Nejsme již nuceni časově omezovat připojení, čím více můžeme být připojeni, tím více se s internetem učíme pracovat.

V začátcích jsme absolvovaly školení na obsluhu e-mailové pošty, avšak nejlepší školou potom byla samotná praxe a každodenní používání.

Jak používáme internet

Dnes si již práci bez internetu nedovedeme představit. E-mailovou poštou komunikujeme s Městským úřadem, Krajským úřadem, Spořitelnou, Statistickým úřadem, ostatními školskými zařízeními. Nejčastěji posíláme různé tabulky a hlášení na odbor školství Městského úřadu. Přijde nám například tabulka, my ji vyplníme, a obratem pošleme, nemusíme platit známku a běžet s dopisem do schránky. Statistické výkazy jsou méně časté, ale například poslední výkaz VI 1-01 jsme si „stáhly“ z internetu. Při vyplňování v této podobě se prováděly samy kontroly, sestavení výkazu bylo mnohem jednodušší než ručně. Po vyplnění se posílá e-mailem, zase šetříte za známku. Výkaz P 1-04 už ani jinak než přímo na internetu nejde udělat.

Pomocí internetu můžete obsluhovat svůj účet. Takto máme každodenní přehled o stavu na účtě, o platbách, které proběhly, provádíme úhrady i inkasa. Výpisy nám chodí již jen jednou za měsíc. Zavedení služby bylo bezplatné, měsíčně platíme 200 Kč, ale úspory jsou vyšší, za poplatek za poslání výpisu po pohybu, nižší jsou i poplatky za bankovní operace.

Na internetu nacházíme téměř všechny informace, od zákonů přes dodavatelské firmy po předpovědi počasí. Hledáme tam telefonní čísla, adresy, knihy, odjezdy vlaků a autobusů, informace o výstavách a veletrzích, o nových výrobcích. Přínosem především pro školní jídelny je internetový server www.jidelny.cz, kde se objevují odborné články, diskuse a nabídky k problematice školního stravování, právních subjektů a školství vůbec.

Na internetu máme také svoji stránku. Jsou na ní informace o školní jídelně, její fotografie a jídelní lístek na aktuální týden.
Připojení na internet ale také přináší zvýšené riziko zavirování počítače. Nutností je mít antivirový program, např. AVG je pro školství za zvýhodněné ceny. Přesto se stane, že se do počítače dostane virus, který nám už připravil horké chvilky. Po zkušenosti s napadením počítače, kdy nebylo jisté, zda se zachovají data, postupujeme již zodpovědněji. Všechna data zálohujeme na diskety, podezřelé e-maily hned likvidujeme.

Nebojte se internetu!

Pokud to jen trochu jde, naučte se s ním pracovat a využívejte jeho výhody. Věk rozhodně není překážkou, musíte chtít a něco pro to udělat. Argumentem pro zřizovatele může být rychlost komunikace s Vámi. Určitě po zapracování ušetříte jiné náklady, jako je poštovné či bankovní poplatky. Největší přínos internetu ale nelze vyčíslit přesným číslem na konkrétní položce. Budete mít přehled, budete moci rychle reagovat, mít aktuální informace, a také ostatní budou vědět o Vás. Nejvýhodnější je připojení současně se školským zařízení, u kterého školní jídelna je.

Přejeme Vám hodně internetových a e-mailových úspěchů!

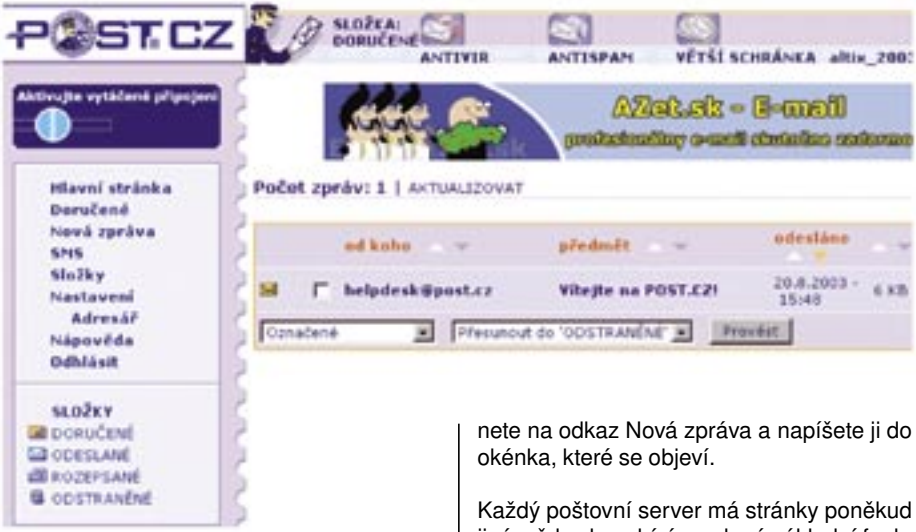

Elektronická pošta na 2 způsoby, a pokaždé jinak

Pavel Ludvík,
redakce portálu Jídelny.cz

Kdo chce používat elektronickou poštu, může se rozhodnout mezi 2 způsoby, jak ji bude číst a posílat: buď k tomu bude používat webový prohlížeč, nebo využije speciálního poštovního programu, tzv. poštovního klienta.

Pošta pomocí prohlížeče

Tento způsob spočívá v tom, že elektronické zprávy máte vždy ve vaší přihrádce na jiném počítači (poštovním serveru) a k jejich prohlížení či odesílání používáte prohlížeč. Poštovní server je buď v centru vaší sítě, nebo je u společnosti, s níž jste se dohodli (Tiscali, Volný, Post, Quick, Seznam aj.). Chcete-li se podívat, co vám přišlo, pustíte prohlížeč, napíšete adresu zadané stránky, a vidíte vaše poštovní přihrádky.

Zprávy můžete číst, odstraňovat, ukládat apod. Chcete-li napsat novou zprávu, klikněte na odkaz Nová zpráva a napíšete ji do okénka, které se objeví.

Každý poštovní server má stránky poněkud jiné, vždy ale nabízí uvedené základní funkce. Další přídavné funkce se již mohou lišit.

Výhody:

1. Stačí se seznámit s jediným programem pro poštu i prohlížení webových stránek. Zvládnete obsluhu prohlížeče, a již se nemusíte učit nic dalšího.

2. Tento způsob je velmi jednoduchý, nabízí skutečně jen pár základních funkcí, které je snadné zvládnout.

3. Přístup k vaší poště máte odkudkoli, z jakéhokoli počítače, který je připojen k internetu. Na poštu se můžete jednoduše dívat doma, v práci, od známých, na dovolené, z nejbližší internetové kavárny. Jestliže student jede na rok do zahraničí, používá svou starou schránku doma.

Nevýhody:

1. Celý přístup k poště tímto způsobem je velmi zdlouhavý a neefektivní. Stále komunikujete s nějakým vzdáleným počítačem (a co když nebude fungovat spojení?). V podstatě po celou dobu čtení a psaní zpráv musíte být připojeni, a za tuto dobu se vám také účtují poplatky.

2. Poštovní zprávy nemáte ve svém počíta-

či. Chcete-li si nějaký e-mail znovu přečíst, musíte se znovu připojit, najet na příslušnou stránku atd.

Poštovní program

Jestliže použijete pro práci s poštou poštovní program, opět platí, že došlé zprávy máte na poštovním serveru. V programu ve vašem počítači máte ale uloženy informace pro připojení k internetu, dále umístění a identifikaci vaší poštovní schránky (poštovní účet).

Pomocí těchto údajů se program po připojení k internetu sám spojí s poštovním serverem, přenese (stáhne) zprávy do vašeho počítače, a pak se od internetu odpojí. Zprávy můžete číst, psát na ně odpovědi, prohlížet starší zprávy – a to vše bez připojení k internetu, a tedy bez placení.

Teprve až budete chtít nějaké zprávy odeslat, program se připojí k internetu, zprávy odešle a spojení se ukončí.

Kromě těchto základních funkcí vám různé poštovní programy nabízejí množství dalších funkcí, které vám práci usnadňují, zvyšují vaše pohodlí, zvyšují efektivitu práce, které umožňují pracovat s větším množstvím zpráv, třídit je apod.

Výhody:

1. Celá práce je velmi rychlá, pružná a efektivní

2. Poštovní zprávy máte ve vašem počítači a můžete s nimi pracovat i bez připojení k internetu.

3. Protože se k internetu připojujete na poměrně krátkou dobu, jsou poplatky, které za připojení platíte, malé.

Nevýhody:

1. Musíte se naučit obsluze dalšího programu. Funkcí, které tam musíte zvládnout, je podstatně víc, než v prohlížeči.

2. Přístup k vaší poště máte omezen jen na váš počítač. Nemůžete jednoduše číst poštu z libovolného jiného počítače. Jedině byste si museli i na tomto počítači znovu nastavit poštovní účet a po skončení práce ho odstranit, aby jiní uživatelé nemohli do vaší schránky.

Pár rad k posílání e-mailů

Pavel Ludvík,
redakce portálu Jídelny.cz

1. Velký pozor dávejte na psaní adresy: píše se vždy bez mezer, bez háčků a čárek, pokud možno malými písmeny. Adresa se skládá z několika částí. Ty jsou odděleny tečkami (ne čárkami, to je častá chyba) a znakem @ (píše se pomocí „pravý Alt+V“, nebo „levý Alt+64“). Pozor na chybné adresy, které ve skutečnosti představují adresu někoho jiného. E-mail odejde, a nikdy se nedovíte, že přišel někomu jinému.

2. Vždy vyplňujte předmět, i když se to nemusí a mnozí to nedělají. Nevyplněný předmět je přinejmenším známkou nevychovanosti. Příjemci ztěžujete orientaci v e-mailech. Mnozí mohou takový e-mail považovat za novou záludnost virů a smažou ho.

3. Jestliže píšete vlastní text e-mailu s háčky a čárkami, připravte se na to, že se může stát, že příjemce bude místo písmen s diakritikou vidět kolečka, čtverečky či otazníky a u podpisu ???kov? bude marně přemýšlet, jakže se autorka zprávy jmenovala. Totéž platí o grafické úpravě e-mailu: jestliže použijete v textu tabulátory, odsazení, různé typy a velikosti písma, tučné písmo či kurzívu, není jisté, že příjemce to takto uvidí.

4. Posíláte-li v e-mailu přílohu, použijte funkci v nabídce Vložit, nebo ikonu. Jako přílohu lze poslat jakýkoli dokument –

text, tabulku, obrázek, účetní data, stavební plán, jídelníček, prostě cokoli. Zjistěte si velikost tohoto dokumentu. Příliš velké soubory se dlouho přenáší. Jakmile posíláte přílohu větší než 100 kB, zvažte, zda to nejde provést jinak (rozdělení na více částí, komprimace aj.).

5. Máte-li v úmyslu poslat v e-mailu pouze přílohu, a nic víc, napište do textu alespoň jednu větu ve smyslu: V příloze vám posíláme to a to. Je to velmi praktické. Antivirová ochrana počítače příjemce může přílohu odstranit, a jemu pak přijde úplně prázdný e-mail.

Když nejede internet

Pavel Ludvík, redakce portálu Jídelny.cz
odborná spolupráce firma Avonet s.r.o., Zlín

Každý, kdo používá internet, to jistě zažil: zrovna když rychle potřebuje něco zjistit nebo poslat, nejede to a nefunguje. To se stává, a bohužel není jednoduché zjistit, co se stalo, kde a jak se dá chyba opravit.

Je to jako s autobusem MHD. Když nejede, může mít spoustu příčin: řidič nedošel do práce, byl opilý, nějaká nedbalost dopravního podniku, porouchaný autobus, dopravní zácpa, nehoda a jiné důvody. Na zastávce jsme schopni jen těžko zjistit, proč se tak stalo, a už vůbec nejsme schopni zjednat nápravu. Na internetu je to ještě horší (alespoň se zjištěním příčiny).

Problém 1: Nelze se připojit

Důvod: Nefunguje telefonní linka (přetížení ústředny, vypadlá zástrčka ze zdi) – zkontrolujte, zda funguje telefon.

Důvod: Není zapnutý modem – máte-li externí modem, zkontrolujte, že je zapojený, že svítí jeho kontrolky.

Důvod: Špatně nastavené údaje pro připojení, event. poškozený operační systém – tak toto už je obvykle nad síly běžných uživatelů.

Řešení: Prvé dva důvody jste schopni odstranit, třetí obvykle už ne. Zkuste zatelefonovat na číslo uvedené v dialogovém okně připojení k internetu. Obvykle 971xxxxx. Mělo by se ozvat pískání podobné faxu. Pokud se neozve, je problém v telefonní lince nebo je číslo nesprávné.

Problém 2: Připojení k internetu se nepovede nebo okamžitě skončí

Důvod: Přetížený server u připojovatele, špatně zadané heslo a nebo jméno uživatele.

Řešení: Zkoušejte znovu a znovu, případně to zkuste v jinou dobu. Znovu zadejte vaše identifikační údaje.

Problém 3: Spojení se občas přeruší

Důvod: Přetížená síť, špatná kvalita linek

Řešení: Obrňte se trpělivostí a zkoušejte znovu a znovu. Nebo počkejte na jinou dobu. Nejsou venku extrémní podmínky (hustý déšť, dlouhotrvající déšť, husté sněžení, námraza)? Přetrvávají-li problémy dlouhodobě, doporučuje se kontaktovat telekomunikační společnost (Telecom). Často dokáží linku zlepšit.

Problém 4: V prohlížeči zadám adresu, a stránka se dlouho neobjevuje

Důvod: Adresa je buď špatná, nebo server, na němž je stránka umístěna, je přetížený, porouchaný či odstavený, nebo jsou poruchy na přenosové trase.

Řešení: Adresu napište správně, zkoušejte to opakovaně.

Problém 5: V prohlížeči zadám adresu, a objeví se hlášení „Stránku nelze zobrazit“

Důvod: Adresa je špatně.

Řešení: Opravte adresu. Nemáte v ní překlep, mezeru, čárky místo teček?

Problém 6: Zadám adresu, a stránka se objeví deformovaná, neúplná, poškozená

Důvod: Poruchy v přenosové trase

Řešení: Stiskněte tlačítko Obnovit (Aktualizovat), stránka se načte znovu. Jestliže po několikeré aktualizaci bude stránka stále poškozená, je chyba již na serveru.

Objevuje-li se tato závada na více stránkách, může jit o zastaralou verzi prohlížeče (obvykle MSIE). Doporučuji požádat někoho zkušenějšího o nainstalování nové verze programu a případné prověření systému.

Problém 7: Stahování pošty trvá velmi dlouho

Předpokládejme, že máte v pořádku připojení k internetu a že jste připojeni.

Důvod: Může být chyba na poštovním serveru.

Řešení: Konzultujte se svým připojovatelem.

Důvod: Velmi objemná data, která stahujete v poště.

Řešení: Po stažení pošty se podívejte, zda došlé zprávy mají přílohy a s jakou velikostí. Požádejte odesílatele, aby podobné soubory (obrázky, fotky, mapy) příště neposílal.

Důvod: Přeplněná poštovní schránka.

Řešení: Stává se po dovolené nebo dlouhé době, kdy nevybíráte poštu. Můžete zkusit zbytečnou poštu vymazat pomocí www přístupu k poště.

Stahování souborů

Pavel Ludvík, redakce portálu Jídelny.cz

„Akdes to našel?“, slyším v autobuse od party malých počítačových odborníků. „Stáhnul jsem to z internetu,“ odvětil sebevědomě jeden z nich. Stahují všichni: demoverze, trial verze, shareware, mp-trojky, kreklé programy, loga na mobil, skiny, šetřiče, tapety… až si člověk připadá méněcenný, že tuto báječnou vymoženost nepoužívá. Může se stahování používat v jídelně také? Co to vůbec je?

Webová stránka, jejíž podobu velmi dobře znáte, se dá zobrazit, je na ní nějaký text a obrázky. Ale je spousta dalších věcí, které na internetu také jsou, a které se zobrazit nedají, např. zvuková nahrávka ve formátu MP3 (viděli jste někdy písničku?) nebo demoverze programu pro jídelnu. Všechny tyto věci jsou ke stránce jen jakoby připojeny ve tvaru souboru (podobně jako třeba jídelníček, který napíšete ve Wordu) a musíte si je do PC stáhnout.

Dělá se to tak, že na stránce je umístěna malá ikona nebo krátký text, na který kliknete, a tím se začne onen soubor přenášet pomocí internetu do vašeho počítače.

Co může jídelna stahovat? Asi ne mp-trojky, ani sharewarové programy. Ale takhle výpisy z bankovního účtu, statistické výkazy, to už je věc jiná. Líbilo by se vám to? Neběhat do banky každý den? Dobrá, podívejme se, jak na to.

Co musíte vědět předem

Nejprve je potřeba si zopakovat, co je to soubor. Všechny informace, které máte ve svém počítači uloženy, tam existují ve formě souborů. Souborem je seznam výdejek, seznam faktur, skladové karty nebo rejstřík strávníků. Ale ve formě souboru je také uložen v počítači váš program pro vedení skladu. Nebo prohlížeč internetových stránek.

A vše, co budete stahovat z internetu, se k vám bude přenášet také ve formě souboru. To ale není ta hlavní potíž.

Horší je, že vy před započetím stahování budete muset určit jméno toho souboru (nebo si ho alespoň dobře zapamatovat) a složku, kam se soubor uloží.

Co je to složka? Pevný disk ve vašem počítači je rozdělen na řadu oblastí zvaných složky. Můžete si to představit např. tak, že disk je skříň a složky jsou šanony, které ve skříni přechováváte.

Před stahováním vám program nabídne jméno stahovaného souboru (musíte si ho zapamatovat nebo upravit, jestliže vám nevyhovuje). Dále vám nabídne seznam složek, kde musíte otevřít složku, kam se má soubor uložit. A to je vše! Celý tento proces je obvykle doprovázen řadou hlášení, na která odpovídáte klikáním na tlačítka ve stylu Ano, Ne, Uložit, Zavřít apod.

Praktické příklady

Vlastní stahování, tedy přenos souboru do PC, probíhá již automaticky bez vašeho zásahu. Počítejte však s tím, že soubory mohou být rozsáhlé, přenosové linky nejsou obvykle příliš rychlé, a tak přenos může trvat i delší dobu.

Jak to bude vypadat prakticky? Jako první příklad si zvolíme stažení výpisu z účtu z ČSOB. Nejprve se musíte dostat na stránku, která nám stažení výpisu nabízí:

Nyní kliknete na ikonu diskety ve sloupci Uložit. Program se dotáže, zda chcete výpis přímo otevřít, nebo uložit. Zvolíte Uložit. Pak se objeví toto okno:

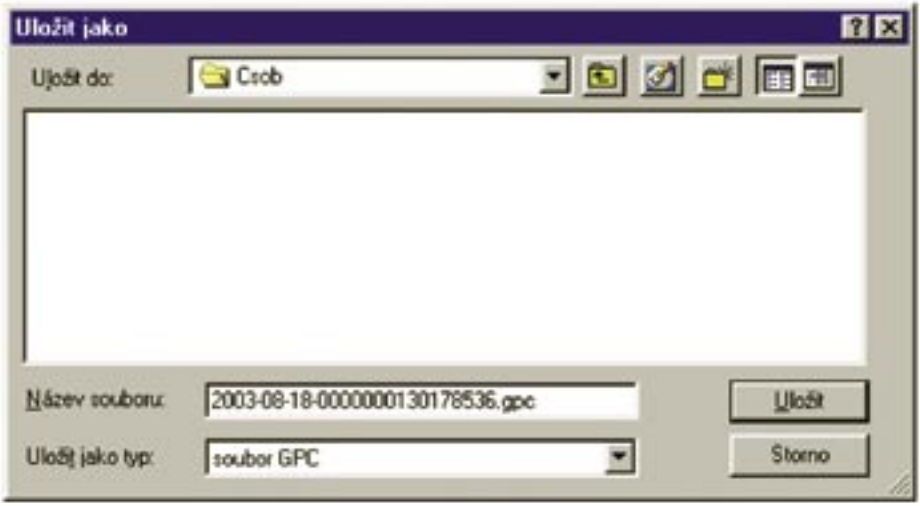

Zde musíte zkontrolovat nebo nastavit složku, kam se má výpis uložit, a jeho název. Tlačítkem Uložit se výpis přenese a uloží do vašeho PC.

Druhý příklad nám ukáže, že stahování nemusí být jen doménou internetu. Používáte-li anitivirový program AVG, pak je nutné ho pravidelně aktualizovat. Program má v sobě zabudované toto okno: Tlačítkem Provést aktualizaci! se program připojí na internet a stáhne si požadovaný soubor.

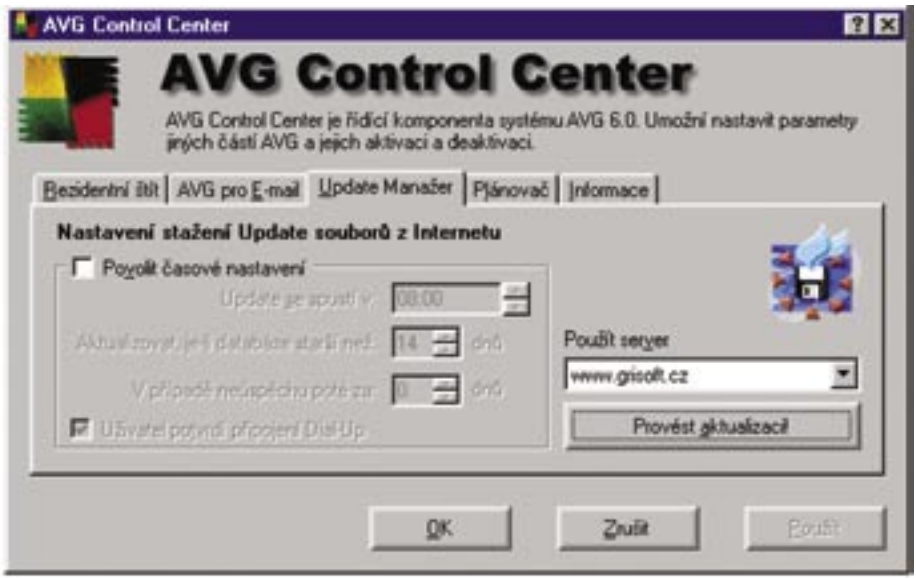

Bezpečnost na internetu

Pavel Ludvík, redakce portálu Jídelny.cz,
odborná konzultace Jiří Ludvík,
Cap Gemini Ernst & Young Group, Londýn

Internet je veliký pomocník, ale přináší i nebezpečí. V okamžiku, kdy se připojíte k internetové síti, existuje potenciální možnost se přes všechna zabezpečení a ochrany dostat na dálku do vašeho počítače, tam získávat informace, číst údaje, event. je mazat nebo tam propašovat programy, které se už samy postarají, abyste měli problémy.

Jestliže komunikujete s někým pomocí internetu (posílání e-mailů, přístupy do banky, objednávky zboží), existuje potenciální možnost zachytit důležité údaje a zneužít je v cizí prospěch.

Snad vás tato slova poděsila, ale napodobit váš podpis na příkazu do banky je možná snazší a lacinější, než jej zachytit v síti a padělat v elektronické podobě. Ukrást vám počítač a hledat v něm důležité informace může být jednodušší, než se tam dobývat pomocí internetu.

Používání internetu prostě přináší jistá rizika, s nimiž je lépe se seznámit, zejména pak je dobré řídit se určitými pravidly, která bezpečnostní rizika internetu sníží prakticky na nulu.

E-maily

E-mail je jako pohlednice, tu si také leckdo může přečíst. E-mail projde počítači mnoha lidí a firem, než se dostane k vám. Nemyslete si, že e-mail vám určený můžete číst pouze vy. Buďte opatrní na to, co píšete. Nepište do e-mailu informace, které by mohly být zneužity proti vám.

Co je to HOAX

Anglické slovo HOAX [houks] v překladu znamená falešnou zprávu, mystifikaci, podvod, poplašnou zprávu, výmysl apod. Ve světě počítačů je používáme nejčastěji pro poplašnou zprávu, která varuje před neexistujícím nebezpečným virem.

Text poplašné zprávy obsahuje většinou tyto body:

1. Popis nebezpečí (viru).
2. Smyšlené nebezpečí (virus) bývá stručně popsané, v případě viru bývá uváděn i způsob šíření.
3. Zdůraznění ničivých účinků viru.
   Zde záleží převážně na autorově fantazii. Ničivé účinky mohou být celkem obyčejné, třeba zformátování disku, nebo už míň důvěryhodné roztočení HDD opačným směrem, výbuch počítače.
4. Uvedení důvěryhodných zdrojů.
5. Výzvu k dalšímu rozeslání.
   Tento bod HOAX vždy obsahuje! Mnoho nezkušených uživatelů se nechá zprávou napálit a bez přemýšlení výzvu uposlechnou. Díky tomu se tyto nesmysly lavinovitě šíří. V praxi můžeme použít následující pravidlo: Jestliže zpráva obsahuje výzvu k hromadnému rozeslání na další adresy, je to s největší pravděpodobností HOAX.

Typy HOAXů

Nejčastěji se můžeme potkat s těmito hoaxy:

- *Varování před viry a různými útoky na počítač*
- *Nejčastější typ poplašných e-mailů*
- *Popis jiného nebezpečí*
- *Zprávy varují před nebezpečím mimo oblast výpočetní techniky.*
- *Falešné prosby o pomoc*
- *Fámy o mobilních telefonech*
- *Petice a výzvy*
- *Podvodné e-maily (nejčastěji z Nigérie) s lákavými nabídkami na velkou sumu peněz*
- *Pyramidové hry a různé nabídky na snadné výdělky*
- *Řetězové dopisy štěstí*
- *Čínské modlitby a různé dopisy štěstí šířené z pověrčivosti nebo z neznalosti*
- *Žertovné zprávy*

(Zpracováno podle serveru www.hoax.cz)

Elektronický podpis

Zpráva doručená elektronickou poštou se dá padělat. V případě, že chcete mít téměř stoprocentní jistotu, zajímejte se o elektronický podpis. Je to speciální soubor ve vašem počítači doplněný heslem, který zaručí, že odesílatel je opravdu odesílatelem, a že to, co poslal, je opravdu tím, co došlo.

Zabraňuje tomu, aby se v e-mailu někdo vydával za jiného, aby byl text e-mailu pozměněn.

Již dnes se takový podpis běžně používá např. v elektronickém styku s bankou.

Neposkytujte vaši elektronickou adresu

Příkaz v nadpisu nelze brát zcela vážně, ale přece: při brouzdání internetem naleznete spoustu stránek, které slibují hory doly, okamžité zbohatnutí, bezplatné zasílání všeho možného. Stačí je kliknout a poslat elektronickou adresu. Nedělejte to, adresu neposkytujte neznámým a nedůvěryhodným firmám a lidem.

Krátce poté vám začnou chodit do vaší e-mailové schránky různé nabídky a zprávy, často s objemnými přílohami, které budou zatěžovat vaši telefonní linku a váš telefonní účet. Horší však je, že tyto přílohy mohou obsahovat viry, které představují reálné nebezpečí pro váš počítač. Bohužel posílání těchto zpráv se příliš nemůžete bránit.

Bezhlavým poskytováním vaší adresy na internetu se můžete dostat do databází tzv. spammerů, kteří rozesílají e-maily a nabídky nekontrolovaně a v obrovském množství. Z těchto databází se obvykle nejde odhlásit. Až vám tedy za jednu noc dojde 238 různých nabídek a zpráv, přemýšlejte, kde autoři získali vaši adresu.

Podezřelý e-mail

Když používáte elektronickou poštu, je obvyklé, že po nějaké době vám začnou chodit různé nevyžádané a podezřelé e-maily. Jejich počet ještě můžete zvýšit tím, že svou elektronickou adresu na internetu zapisujete do různých stránek, obchodů a služeb. Velké riziko těchto e-mailů spočívá v tom, že z vás mohou mámit různé osobní údaje, či vám mohou do počítače dopravit virus.

U těchto zpráv platí: zprávy neotvírat, mazat, vždy používat antivirový program, který dokáže viry odhalit. Musíte-li již zprávu otevřít, nikdy neotvírejte přílohu.

Jak poznat takový podezřelý e-mail? Podle několika příznaků - obvykle jich musí být více současně.

1. Je od neznámé osoby
2. Není psán česky (obvykle anglicky, máte-li přátele v cizině, samozřejmě tento bod neplatí)
3. Má přílohu (příloha může být zavirovaná)
4. V předmětu se vyskytují slova Hi, Hello (pisatel předstírá, že je vaším dobrým známým), nebo slova zdarma, výhodně, free aj. (odesilatel vás láká k otevření e-mailu).

Pozor: I od přítele může dojít zavirovaný anglický e-mail s přílohou!

Neberte vážně e-maily, kde vám někdo i česky píše, ať mu okamžitě sdělíte heslo ke své schránce, jinak že vám přestane fungovat e-mail!

Nereagujte na e-mail, který požaduje heslo k vašemu účtu či číslo vaší platební karty pod hrozbou vypršení platnosti karty!

Smažte e-mail, kde váš správce sítě či poskytovatel připojení žádá zaslat vaše osobní údaje (e-mailovou adresu, heslo apod.) pod pohrůžkou zrušení přístupu k internetu. I takové případy se staly. Skutečný správce toto nikdy nedělá, a spíše se za něho jen někdo vydává.

Viry

Internet je živnou půdou pro počítačové viry.

1. Dávejte velký pozor na přílohy e-mailů, kde bývá virus obvykle schován. Dobře zvažte otvírání těchto příloh. Je-li příloha

zavirovaná, její otevření obvykle znamená průnik viru do vašeho počítače.
2. Skutečný poplach vyhlaste, když vám v příloze dojde program (přípona EXE, COM, VBS, SCR aj.)
3. Používejte dobrý antivirový program, který dokáže kontrolovat obsah pevného disku, příchozí zprávy a jejich přílohy.
4. Pamatujte, že ani nejlepší antivirový program nedokáže odhalit viry na 100 %.
5. Antivirus nejen používejte, ale také se starejte o jeho pravidelnou aktualizaci.

Placení po internetu

Na internetu existuje množství stránek, které vám umožňují nakupovat přímo od počítače. Dají se koupit knihy, CD, oděvy, obrazy, autodoplňky, květiny a mnoho dalšího. Rizikem samozřejmě je, že můžete dostat vadné, poškozené či nekvalitní zboží. Jak poznáte, že vás obchodník chce napálit? Vybírejte firmy, o kterých máte dobré reference. U neznámé firmy kupte pro začátek něco maléhо, aby ztráta tolik nebolela. Má obchod na své www stránce úplný kontakt, adresu a telefonní číslo? Zkuste si tam zavolat a v hovoru budoucího obchodního partnera otipovat. Jestliže jediným kontaktem je elektronická adresa, obvykle je to předzvěst problémů.

Z hlediska bezpečnosti je důležitá operace placení. Jestliže internetový obchod nabízí platbu kartou a vy ji použijete, buďte opatrní: naťukáním čísla karty či PINu do počítače děláte první kroky k tomu, aby vám někdo naboural váš bankovní účet. Tuto platbu používejte jen na stránkách, které používají tzv. zabezpečené připojení, např. SSL. Na jiných v žádném případě, protože číslo karty tam lze snadno zachytit.

Jak se pozná stránka se zabezpečeným připojením? Poznáte ji podle toho, že před zobrazením stránky se na monitoru objeví okno, které vám řekne, že toto zabezpečené spojení budete používat. Po příchodu na stránku uvidíte na šedém stavovém řádku stránky malý zámek.

Zrychlování práce na internetu

Pavel Ludvík,
redakce portálu Jídelny.cz

Nejčastějším předmětem stížností na internet je jeho pomalost. Je ovšem třeba říci, že rychlost, s jakou se nám do počítače natahují stránky, závisí na mnoha různých faktorech, z nichž některé můžete ovlivnit, a jiné ne. A mnohdy je to nezkušený uživatel, který nevhodnými postupy rychlost brzdí.

Rychlejší typ připojení

Mnoho uživatelů internetu používá tzv. vytáčené připojení pomocí modemu na běžné telefonní lince. Jde zejména o malé firmy a domácnosti. Je to nejlacinější, ale také nejméně kvalitní a nejpomalejší typ připojení, který nemůže stahovat www stránky rychlostí blesku. Jestliže vám jeho rychlost vadí, pořiďte si ISDN přípojku na telefon a nebo připojení ADSL. Tato připojení umožňují rychlost několikanásobně vyšší. Telefonní operátor vám s výběrem jistě rád poradí. Cena bude ovšem vyšší.

Nejvyšší rychlosti dosáhnete pevným připojením, které je ovšem nejdražší. Počáteční náklady se zde počítají na mnoho tisíc i desítek tisíc Kč. Odměnou vám bude rychlost, která převyšuje rychlost běžného modemu 20x i 30x.

Vhodná denní doba

Zatížení internetové sítě v ní určuje i rychlost přenosu www stránek a elektronické pošty. Zhruba od 8 hodin ráno se zatížení začíná zvyšovat, mezi 10. a 16. hodinou (s výjimkou polední pauzy) je velmi vysoké, a pak začíná klesat. Chcete-li dosáhnou vyšší rychlosti práce, pak pracujte s internetem brzy ráno, nebo počkejte na večer, nejlépe na noc. Uvidíte, že připojení bude o poznání svižnější.

Objemná data = nižší rychlost

Rychlost internetu je dána také objemností www stránky nebo elektronické zprávy, kterou stahujete. Čím více obrázků, fotek a grafických značek je na www stránce, tím je stránka objemnější a tím déle bude trvat její přenos a zobrazení v počítači. Rovněž velmi kvalitní fotografie bývají dosti velké a jejich přenos bude trvat dlouho.Všímejte si toho a takové stránky navštěvujte v době, kdy je na internetu slabší provoz.

Obyčejné krátké textové e-maily jsou obvykle velmi malé a jejich velikost je z hlediska zatížení internetu nevýznamná. Jakmile ovšem obsahují grafické prvky, pozadí nebo přílohy, začne být jejich velikost důležitá a jejich přenos se zpomaluje.

Když posíláte přílohu, vždy si zkontrolujte její velikost v kB. Na běžné vytáčené lince platí přibližně toto: když velikost přílohy v kB vydělíte 4, dostanete počet vteřin, po které se bude odesílat (a přijímat u adresáta). Toto ovšem platí pouze v optimálním případě, v reálném provozu se tato doba může prodloužit. Jakmile vaše příloha je větší než 100 kB, přemýšlejte, zda s tím nevzniknou problémy: jaké připojení mám a jaké má adresát, nedala by se příloha zmenšit (zkomprimovat), je nutné ji vůbec posílat?

Buďte opatrní zejména při posílání obrázků a fotek. Velká a kvalitní fotografie může mít i 300 kB. Když jich pošlete známému víc, bude při stahování pošty u počítače vysedávat dlouhé minuty, a přitom vůbec nebude vědět, co mu přichází.

Tipy pro práci s www stránkami

Tip 1: Často zobrazujete www stránku jen proto, abyste na ní klikli na určitý textový odkaz. Texty se zobrazí nejdříve, pak teprve následují obrázky. Nečekejte tedy na zobrazení celé stránky! Vidíte-li odkaz, klikněte na něj. Stahování stránky se přeruší a začne se přenášet další stránka.

Tip 2: Přenos některých stránek může skutečně trvat velmi dlouho (např. když pomocí ní stahujete nějaká data, aktualizaci antivirového programu apod.). Můžete si přitom otevřít další okno prohlížeče a v něm zobrazovat jiné stránky. Na snížení rychlosti se to příliš neprojeví, zato vy nebudete muset nečinně sedět u počítače.

Otevření dalšího okna prohlížeče se provede tak, že v nabídce kliknete na funkci Soubor-Nový objekt-Okno. Toto nové okno překryje okno předchozí. V novém okně můžete zadat adresu a pracovat tak, jak jste zvyklí. Na Hlavním panelu Windows se přitom objeví další tlačítko prohlížeče (celkem tam již budou dvě). Klikáním na tato tlačítka se mezi 2 okny prohlížeče přepínáte.

Tip 3: Adresy stránek, které opakovaně navštěvujete, nepište pořád znovu a znovu. Pole Adresa, kam adresu zapisujete, se dá rozbalit a vidíte v něm pak další adresy, které jste v minulosti zapisovali. Vyberte si jednu z nich, klikněte na ni a už se vám stránka stahuje do počítače.

Tip 4: Jestliže stránek, které často navštěvujete, je více, vytvořte si z nich seznam Oblíbených položek. Takovou stránku prostě v prohlížeči zobrazíte a pak si ji pomocí tlačítka Oblíbené do tohoto seznamu přidáte.

Hledání fulltextem

Pavel Ludvík, redakce portálu Jídelny.cz

Většina vyhledávacích služeb vám dnes nabízí tyto možnosti hledání:

a) ruční procházení v katalogu

b) hledání v katalogu pomocí klíčových slov

c) hledání fulltextem pomocí klíčových slov

V tomto učebním textu se výhradně věnujeme metodě c), i když uvedené postupy mohou platit i prohledání v katalogu. Musíte jen dávat pozor, abyste v následujících příkladech skutečně tento způsob hledání používali. Většina hledacích služeb má jako standardní nastavenu metodu b).

Fulltextové databáze obsahují mnohem více položek než katalogy a proto také dávají mnohem více výsledků.

Fulltextová vyhledávací služba vyhledává stránky pomocí určitých slov, kterými charakterizujeme to, co hledáme.

Skládá se ze 3 částí:
1. WWW stránka, na níž se pomocí formuláře zadají klíčová slova
2. Databáze www stránek, kde u každé stránky je připojen seznam klíčových slov
3. Program, který se stará o aktualizaci databáze.

Vy, jakožto uživatelé těchto služeb, přijdete do styku pouze s částí 1. Do formuláře na www stránce napíšete klíčové slovo, to se odešle do databáze, tam se vyhledají www stránky, které u sebe ono klíčové slovo mají, a tento seznam, resp. jeho první část, se vám zobrazí na obrazovce. Zároveň program vypíše, kolik stránek s tímto klíčovým slovem nalezl. Na odkaz každé stránky v seznamu si můžete kliknout a stránku podrobně pročíst a prostudovat.
A teď už to pojďte zkusit!
První pokusy uděláme na nejznámějším českém vyhledávači, kterým je Seznam.

Uprostřed horní části obrazovky si všimněte malého textového políčka, vedle kterého je výrazné tlačítko Hledej. Klikněte do políčka, napište *výživa* a stiskněte Enter. Za okamžik máte před sebou seznam stránek o výživě. Vpravo nad přehledem je uveden počet nalezených stránek.

Jde ale o výsledky z katalogu. Poznáte to podle toho, že nahoře na stránce výsledků se opakuje hledací okénko a vedle něho je přepínač Seznam/ve Fulltextu nastavený na Seznam. Chcete-li zobrazit výsledky z fulltextové databáze, klikněte na volbu Fulltext a znovu na tlačítko Hledej.

Za okamžik se objeví nový přehled stránek, tentokrát z fulltextu. Počet stránek je tentokrát podstatně větší.

Nyní podobně zkuste vyhledat informace charakterizované slovy židle, květák, jídelna apod. Dávejte jen pozor, abyste měli nastavené fulltextové hledání.

Výhody fulltextu

Jaké jsou výhody tohoto způsobu hledání? Proč nepoužívat starý dobrý katalog Seznamu, který je v dolní části jeho stránky?

1. Do databáze stránek (viz část 3 vyhledávací služby) se stránka dostane „sama". Program na doplňování stránek si ji po čase najde. Do katalogu stránek ji někdo, nejčastěji majitel stránek, musí přihlásit, musí vyvinout iniciativu, aby byla stránka do katalogu zařazena, musí ji krátce popsat, určit, do jaké sekce ji zařadit. A to je pro mnoho lidí moc práce, takže mnoho stránek se do katalogů nikdy nedostane. Snad nepřeženeme, když řekneme, že v katalogu je jen malá část stránek, které na světě existují.

Katalog obsahuje jen krátký slovní popis stránky, a s ním bývají také potíže. Představte si, že firma XYZ napíše do katalogu, že dodává vybavení do gastronomických provozů. Po čase budete vybírat nový kotel do vaší jídelny, a tohoto výrobce vyhledávač nenajde. Použili jste slovo kotel, které u této firmy v katalogu chybí.

2. Fulltext řadí seznam stránek podle relevance. Tzn. že sám odhaduje, jak velkou roli klíčové slovo na stránce hraje. Jestliže budete hledat informace o prezidentu Havlovi, můžete najít stránku zpravodajství, kde se mezi jiným píše, že prezident Havel přijel někam na návštěvu (relevance malá) nebo jeho osobní stránky, které jsou zcela a úplně o něm (relevance velmi vysoká, 100 %). Ve fulltextovém seznamu budou jeho osobní stránky určitě v popředí.

3. Fulltext eviduje i vnořené stránky portálů, zatímco katalog ne. Např. normální katalog eviduje portál Jídelny.cz jen jako jednu stránku, zatímco fulltext si uchovává informace i o jednotlivých stránkách portálu. Seznamy vyhledaných stránek jsou pak bohatší a obsáhlejší.

4. Fulltext umožňuje omezovat hledání jen na určitou oblast (např. jen české stránky), použitím více klíčových slov zpřesňovat výsledky hledání, dohledávat je v již nalezených stránkách apod.

Klíčová slova

Dobře zvolené klíčové slovo může vykonat divy a okamžitě zobrazit řadu užitečných stránek. Když je zadáte nevhodně, může vaši snahu doslova pohřbít. V českém jazyce je to díky ohebnosti slov ještě složitější.

1. Volte slova s velkou sílou výběru – obvykle podstatná jména, názvy, příp. typické fráze, nikoli slovesa, přídavná jména, spojky apod. Podstatné jméno je ve větě pro pochopení obvykle mnohem důležitější, než vše ostatní. Volte ale slova typická, speciální, ne slova obecná s mnoha významy. Co je obecnější? Příbor nebo vidlička, obuv nebo bota? Jestliže zadáte do vyhledávače obecná a používaná slova jako počítač, internet, auto, zdraví, mobil, najdou se miliony stránek. Budete mezi nimi hledat tu pravou?

2. Slova zadávejte v 1. pádu jednotného čísla, používá-li se slovo obvykle v množném čísle, napište ho v množném čísle (sušenky).

3. Uvažujte, nemá-li slovo více významů. Zadáte-li slovo lednice, mohou se také najít stránky o zámku Lednice. Zadáte-li slovo gastro, najde se kromě gastronomie také mnoho stránek z lékařství. Zkuste sepsat všechny významy slova kosa, doprava. kloub, zub! Možná budete překvapeni.

4. Existují také synonyma – různá slova, která mají podobný význam. Co když existuje spousta stránek o počítačových kurzech, a vy budete hledat počítačová školení? Vyhledávací služba není člověk, aby si podobné věci byla schopna domýšlet. Příklady dalších synonym: lednička-chladnička, učitel-pedagog-lektor, bota-obuv, jídlo-strava-pokrm, jídelna-restaurace-hospoda-bistro-výčep-vinárna-kavárna-pizzerie-bufet...

5. Ve světových vyhledávačích musíte uvažovat, v jakém jazyku slovo zadáte. Hledá-

te-li recepty s kukuřicí, je velmi pravděpodobné, že mnohem více receptů s kukuřicí bude v zahraničí, než v naší zemi. Použijete-li klíčové slovo kukuřice, najdou se pouze stránky české a lavina stránek v jiných jazycích (zejména ve španělštině a angličtině) vám unikne, ačkoli bude určitě obsahovat přesně to, co potřebujete. A tak musíte začít pilovat angličtinu a španělštinu.

Použijete-li slovo car (hledáte v historii o ruských carech), zaplete se vám do výsledků spousta anglických stránek o autech, protože toto slovo car znamená v angličtině auto.

6. Všeobecný přehled: když budete hledat stránky o chlebu, nezadávejte spisovně slovo chléb. Získáte sice dokonalý přehled o Bibli v různých verzích, o biblických textech, evangeliích, ale gastronomické informace o chlebu ne. To byste museli zadat slova chleba.

Když budete chtít koupit stan pro letní dovolenou, nepoužívejte slovo stan. Něco málo sice najdete, ale mnohem účinnější je slovo outdoor, které v poslední době označuje vše, co souvisí s pobytem venku.

Upřesnění dotazu

Některá klíčová slova vracejí statisíce a miliony stránek, např. slovo auto. Budete se na ně dívat a hledat to, co potřebujete? Takový výsledek je možná stejný, jako když nedostanete nic.

Jestliže máte velké množství stránek a vidíte, že jste se klíčovým slovem trefili (stránky mají vysokou relevanci), přidejte ještě jedno klíčové slovo, např. auto Octavia. Slova odešlete a uvidíte, že počet nalezených stránek poklesl. Přidejte další slovo, např. auto Octavia Combi, atd.

Zadáte-li v seznamu slovo kotel (protože hledáte nový kotel do kuchyně), dostanete mimo stránek o kotlích na vaření také spoustu informací o domácím a průmyslovém vytápění, o Kotli na Nově, o hudební přehlídce Kotel, o kotli v horách apod. Přidáte-li např. slovo jídelna, příliš to nepomůže. To správné slovo, kterým se pohnete z místa, je gastro. Uvidíte seznam stránek pouze o kotlích na vaření. A můžete pokračovat dál slovem plynový či elektrický – seznam stránek se dále zkracuje a začíná obsahovat ty správné informace.

Zajímá-li vás jízda na koních, začněte se slovem koně. Dostanete poměrně obsáhlý seznam stránek o koních, jejich chovu, krmení a o všem možném. Když přidáte slovo jízda, začnou být stránky vysoce relevantní. A protože počasí venku zrovna nepřeje, hledání završíte přidáním slova hala, čímž dostaneme pár stránek o možnostech ježdění v kryté jízdárně.

Při použití více klíčových slov můžete lehce vyhledávač zmást: napíšete-li slova salám Hercules, může to vyhledávač chápat dohromady (všechny stránky o salámech, které pojednávají o druhu Hercules), nebo každé zvlášť (vše o salámech a navíc vše o Herculovi - postavě z řecké mytologie). Máte-li na mysli první možnost, je vhodné dávat mezi slova anglické spojky AND, které to vyhledávači ozřejmí.

Hledání v českých stránkách

Některé informace se na našem internetu hledají těžko. Přitom ve světovém internetu je jich dost. Většina vyhledávačů umožňuje nastavit, zda se hledá jen v určité zemi (jazyce), nebo ve světě. Populární Seznam to řeší tak, že pod polem pro klíčová slova má přepínač U nás/Ve světě, a na vás je, abyste zvolili.

Celosvětové vyhledávače automaticky hledají v celém světovém internetu. Asi nejlepší světový vyhledávač Google má možnost zadat jazyk, kterým musí být psány vyhledané stránky. Určíte-li jako jazyk češtinu, bude vyhledávat jen u nás. Ale tuto možnost zkoušet nemusíte, stačí vědět, že vyhledávání na Seznamu je licencované vyhledávání v Google. Výsledky jsou tytéž.

Jak se liší různé vyhledávače

Fulltextových vyhledávačů je mnoho, a pochopitelně se liší. Je těžké tedy dávat nějaký jednotný návod pro všechny. Rozdíly jsou v tom, jak poznávají z klíčových slov, co vlastně uživatel chce. Vyhledávač obdrží slovo Fischer a naprosto netuší, jestli uživatel chce hledat články o potížích cestovní kanceláře Fischer v roce 2003, nebo zda má v úmyslu koupit lyže značky Fischer a hledá o nich informace, zda se chce informovat na Nádražní restauraci pana Fischera v Kynšperku, či zda hledá stránky známé místní firmy pana Fischera, který dodává chladírenskou techniku a umí báječně opravovat porouchané lednice a mražáky...

Dále se vyhledávače podstatně liší ve způsobu, jak vytvářejí databázi stránek,v níž hledají. Z těchto důvodů platí, že když zadáte stejné klíčové slovo do různých vyhledávačů, obvykle dostanete jiné výsledky.

Právě z těchto důvodů se při hledání vyplatí používat více vyhledávačů.

Čeština je jazyk zrádný

Ve výkladu o klíčových slovech jsme si již ukázali, jak nám vlastnosti češtiny volbu klíčových slov komplikují. Obvykle je rozdíl, zda slovo zadáme v jednotném nebo množném čísle, jestli ho zadáme jako podstatné jméno či přídavné jméno, a v jakém pádě. Většina vyhledávačů, zejména zahraničních, ale i našich, dost dobře nedokáže ze slova odvodit standardní tvar či jeho různé tvary. Zadáte-li např. v Seznamu slovo výživářský, dostanete poměrně dost chudý seznam stránek. Vyhledávač nedokáže z tohoto slova odvodit slovo výživa, ačkoli o té je stránek dost. Zadáte-li slovo výživné (potraviny), hledá opět pouze slovo a najde mnoho stránek o placení výživného na děti.

Jistou výjimkou jsou některé původní české vyhledávače (nikoli např. Seznam, který používá hledání v Google). Tyto české služby velmi dobře ovládají český jazyk, jsou schopny z jakéhokoli tvaru slova odvodit jeho kořen a vyhledávat i jeho varianty, jsou schopny najít vaše překlepy, jsou doplněny slovníkem synonym apod.

Často se liší jen tím, že nejsou tak známé. Vyplatí se o nich vědět a používat je. Mezi tyto fulltextové služby patří např. Jyxo.

Vložíte-li slovo výživné do Jyxo, uvidíte, že hledá i mnoho různých tvarů tohoto slova, jako např. výživný, výživnost aj.

Hledání v přídavných databázích

Opravdu dobré vyhledávače si dnes kromě databáze www stránek udržují i další databáze: internetových obchodů, map, obrázků na www stránkách, firem, programů kin a televize, nabídek realit, dovolených aj. Po zadání vašich klíčových slov jsou schopny je prohledat všechny a zobrazit vám seznam výsledků, podobně jako při hledání ve www stránkách. Někdy samy, jindy si je musíte nastavit – to záleží na vyhledávači.
Jestliže vyhledáte určité klíčové slovo v Seznamu, odrolujte si stránku s výsledky až na úplný konec. Tam uvidíte možnosti dalšího hledání.

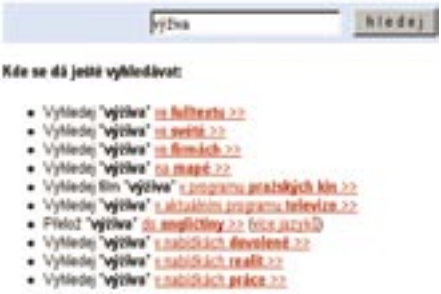

Adresy některých fulltextů

www.seznam.cz
www.atlas.cz
www.centrum.cz
www.google.com
www.altavista.com
www.jyxo.com

Jak se dojí kráva (na internetu)

Pro mnoho lidí dnešního světa je dojení krávy něco, co si při nejlepší vůli nedokážou představit. Tomu, kdo nežije v rodině farmáře, zabývajícího se chovem dobytka, či nemá babičku na venkově, která se své kravičky přes veškeré naléhání rodiny nechce zbavit, přináší moderní doba jinou možnost: pustí si internet, v prohlížeči napíše adresu www.dobremleko.cz a podívá se, jak se to dělá.

Na této stránce je vpravo dole malý nenápadný odkaz „jak se dojí kráva“. Když na něho kliknete, pustí se v novém okně samostatná prezentace, jak se dojí kráva. Můžete si přečíst podrobný popis a zhlédnout názorné obrázky. Dozvíte se též něco o strojovém dojení, že kráva musí mít také denní režim, jak se chovaly krávy dříve apod. Vše je doprovázeno autentickým bučením krav a zvuky z kravína. Iluze je téměř dokonalá. Škoda, že internet zatím nedokáže přenášet vůně…

Tyto stránky jsou však užitečné i z jiného důvodu. Dozvíte se tam také spoustu zajímavých věcí o mléku, jeho složení a vlivu na lidské zdraví, v samostatné prezentaci (kterou najdete pod odkazem „virtuální prezentace“) uvidíte celý postup zpracování a distribuce mléka – co všechno prožije krabice mléka, než se dostane do nejbližšího obchodu.

Je řada jídelen, které si pro vlastní potřebu pěstují zeleninu. Snižující se státní dotace na školní stravování vás možná donutí chovat kravku. Nevíte, jak na to? Pak si zapamatujte adresu www.dobremleko.cz. Tyto stránky se stanou vaším nepostradatelným pomocníkem.

Pro pořádek dodejme, že jde o tzv. flashovou prezentaci – moderní způsob vytváření působivých a dynamických webových stránek. Připravte se na to, že požitek z návštěvy této stránky vám zkazí pomalé připojení k internetu a chybějící reproduktory.

Prasárna.cz

Vepřové maso má v našem stravování dlouholetou tradici. Ač je jako každé maso napadáno ze stran zastánců al-

ternativní výživy, je důležitou složkou naší výživy a surovinou, která vám denně v jídelnách prochází rukama. Proto byste měli pečlivě vést v patrnosti webovou adresu www.prasarna.cz.

Nenajdete tam ani rozbor chemických a biologických vlastností masa, ani jeho nutriční hodnoty. Nenajdete tam nic o chovu vepřů. Mnohé laskavé čtenářky i čtenáři se teď možná křižují při myšlence, cože dál budu psát a co na stránce naleznou. Slabší povahy snad lehce zčervenají ve tváři nebo stydlivě sklopí oči...

Zkušená vedoucí jídelny však neváhá a srdnatě píše tuto adresu do prohlížeče, neboť již v životě viděla mnoho. Shlédne, a…

O tom, co viděla, se můžete přesvědčit, když v prohlížeči napíšete: www.prasarna.cz.

S chutí TempoVit® spol. s r.o. s námi

Příznivé ceny.

Instantní nápoje a potraviny pro velkokapacitní a školní stravovny
- široký sortiment
- vláknina v džusech
- potraviny neobsahují glutaman sodný

Zásobujeme více než 6000 školních jídelen.

Rozvoz do 24 hod.

Volejte bezplatně na tel. 800 175 326 www.instant.cz

BUCHAR GASTRO S.R.O.

VELKOOBCHOD POTRAVINAMI

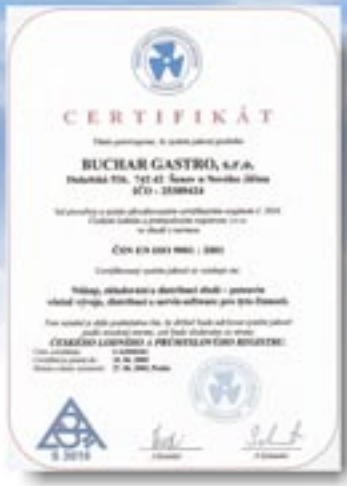
CERTIFIKÁT

BUCHAR GASTRO, s.r.o.

OSVĚDČENÍ

pro

BUCHAR GASTRO, s.r.o.

o zhodě systému jakosti s požadavky

NOVÝ JIČÍN • OSTRAVA MARTINOV • PŘEROV-POPOVICE • BRNO SLATINA

556 765 111 596 901 521 581 212 679 548 425 911

quality for you ISO 9001

e-mail: buchlovsky@buchlovsky.cz

KNUSPI

Instantní výrobky KNUSPI pro úsporu času. Věnujte se raději dokončení pokrmu.

Kompletní servis v oblasti společného stravování. Dodáváme nejen naše výrobky.

Kvalita surovin, ale i hotových výrobků je důsledně prověřována.

KNUSPI kdekoli a kdykoli

Společnost Extrudo Bečice s.r.o., která již dlouhou dobu dodává své výrobky se značkou KNUSPI pro společné stravování zavedla pro své zákazníky novou službu - objednávky výrobků přes internet.*

Více informací o této nové službě můžete získat na našich internetových stránkách www.knuspi.cz.

"Věříme, že tato nová služba pomůže zpřístupnit naše výrobky mnohem širšímu okruhu zákazníků."

- knuspi -

* platí pro zákazníky, kteří nejsou obslouženi naší nebo dealerskou sítí BONNO s.r.o.

EXTRUDO Bečice s.r.o.

FOOD SERVIS

Bečice 7
375 01 Týn nad Vltavou
Tel: +420 385 737 004
Fax: +420 385 737 005
extrudo@knuspi.cz
www.knuspi.cz

www.agfoods.net

vždy PLNÉ zajímavostí A INFORMACÍ

AGFOODS®
A FAMILY COMPANY SINCE 1990

AG FOODS s.r.o., Košíkov 72, 595 01 Velká Bíteš, CZ, tel.: +420 566 503 011, fax: +420 566 503 012
e-mail: info.cz@agfoods.net; www.agfoods.net

Jídelna bez počítače

- ✓ **stále ještě existují jídelny, které veškerou administrativu zpracovávají ručně, bez počítače**
- ✓ **použití základních programů je velmi snadné, zaškolení lze zvládnout i za jedinou hodinu**
- ✓ **nabídka bezplatných kurzů, kde se vedoucí jídelny, i naprostý začátečník, naučí za 40 min. využívat pro svou práci počítač**
- ✓ **absolvent kurzu získá certifikát**

Pokrok nelze zastavit. Počítače, mobilní telefony, internet, digitální fotoaparáty i další vymoženosti současné civilizace nacházíme na každém kroku. Jejich znalost a praktické osvojení patří k základním předpokladům při výkonu většiny povolání. Proto je až zarážející, že stále v ČR nacházíme jídelny, které veškerou svou administrativu zpracovávají ručně, bez počítače. Pracovnice jsou zavaleny stravovacími archy a papírovými skladovými kartami, kde při uzávěrce hledají třeba I desetihaléřové rozdíly dlouhé hodiny a někdy i probdělé noci. Dnes už jistě nemůže být důvodem ani cena - vždyť použitý počítač s tiskárnou a programy lze získat v cenách kolem 10 000 Kč.

Hlavní důvod tohoto stavu spatřujeme v neopodstatněných, ale velmi zakořeněných obavách lidí. To pro mne není, to je pro mladé ... Já už na nějaké učení nemám hlavu .... Na počítač nesáhnu, ještě bych něco pokazila ... Taková a další prohlášení slýcháváme od řady pracovníků ve společném stravování. Naše dlouhodobé zkušenosti jsou ale úplně jiné. S počítači dokáží pracovat mladí i staří, muži i ženy, se základní nebo s vysokou školou - záleží jen na jejich chuti poznávat něco nového a nebát se experimentu. Po více než 12 letech praxe můžeme s jistotou konstatovat, že zvládnout základy skladové agendy na počítači může naprostý začátečník i po jediné hodině tréninku pod vedením zkušených lektorů. A že to pracovníci firmy VIS umí, dokazují dnes již více než 4000 uživatelů stravovacích programů firmy VIS Plzeň v celé ČR.

Pro ty váhavější připravila firma VIS novinku. Od září 2003 budeme pořádat bezplatná školení v počítačových učebnách v celé ČR pro naprosté začátečníky se zaměřením na pracovníky ve společném stravování. V průběhu 40 minut si každý pracovník sám v praxi vyzkouší, že zvládnout moderní programy v prostředí Windows je opravdu nejen jednoduché, ale především radostné, povznášející a povzbuzující k dalšímu sebevzdělávání. Každému účastníkovi přidělíme samostatný počítač a naučíme ho prakticky do počítače zapisovat příjemky, výdejky, tisknout inventuru skladu a samozřejmě i základní ovládání počítače, myši, klávesnice. Každý absolvent tohoto kurzu obdrží certifikát, kterým může svému nadřízenému prokázat svoji touhu po vzdělání a hlavně ho také přesvědčit k nákupu počítače a potřebných programů. Jsme si jisti, že těch 40 minut strávených u počítače nebudete litovat - přijďte a přesvědčte se sami.

Na kurzy budeme v jednotlivých regionech posílat pozvánky v průběhu školního roku 2003/2004 dle školicího harmonogramu. Ti aktivnější nemusí na pozvánku čekat a mohou se přihlásit telefonicky na tel. 377 457 334. Zvlášť podnikaví mohou ve svém městě získat dalších alespoň 5 zájemců a my přijedeme provést školení přímo do jejich města v termínu, který si zájemci sami po dohodě s námi stanoví.

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Farského 14 tel.: 377 457 334
326 00 PLZEŇ e-mail: info@vispizen.cz

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Objednací místo na období

Objednací místo na období - BOX

Box je moderní pomůckou pro objednávání stravy na delší období. Používá se na jídelnách, kde se strávníci prokazují kartami nebo identifikačními čipy.

Je tvořen počítačem umístěným v robustním ochranném boxu, který strávníci ovládají pomocí technické klávesnice a čtecí jednotky identifikačních médií (čipů a karet). Tím je zajištěno, že strávníci nepřijdou do přímého styku s počítačem.

Na rozdíl od běžných konkurenčních objednacích terminálů umožňuje řešení pomocí počítače zobrazení mnohem většího množství informací o objednávkách i strávnících. Strávník se v objednacím dialogu pohybuje intuitivně a zcela přirozeně. Díky přehlednému uspořádání ovládacích prvků není obsluha boxu potíže ani starším lidem. Do budoucna je umožněn další rozvoj služeb poskytovaných strávníkovi prostřednictvím objednacího boxu prostou inovací programového vybavení. Tím je zajištěna ochrana investice zákazníka.

Období, na něž je umožněno objednávání určuje personál v jídelně. Na objednacím boxu lze objednávat až na 4 týdny dopředu. Den a čas ukončení příjmu objednávek na další den lze nastavit podle potřeby.

Na přání zákazníka lze také nahrávání objednávek do výdejních terminálů přenechat objednacímu boxu. Počítač sám zajistí nahrání správných dat před zahájením výdeje stravy a jejich následné vyhodnocení. V době výdeje není proto nutná přítomnost vedoucích pracovníků na pracovišti. Výměna dat mezi objednacím místem a kanceláří může probíhat po počítačové síti metodou replikací dat, kdy na obou pracovištích jsou pak uloženy shodné datové kopie. Toto řešení je vysoce stabilní a bezpečné, neboť při jakékoliv poruše na jednom pracovišti (např. poškození PC apod.), jsou k dispozici data pro obnovení provozu na druhém počítači.

Box je možné dodat v několika provedeních dle požadavku zákazníka a s ohledem na estetické nároky daného prostředí. Objednat lze též boxy s dotykovým panelem LCD v moderním provedení od špičkových designérů. Dodací lhůty je nutno sjednávat individuálně.

☎ 377 457 334 www.vispizen.cz info@vispizen.cz

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Porovnání identifikačních médií

Cenu bezstravenkových systémů do značné míry ovlivňuje cena identifikačních médií. Před rozhodováním o vlastním systému je proto vhodné zvážit výhody a nevýhody jednotlivých druhů médií.

Laminované kreditní karty - optické

Nejběžnější typ identifikačního média. Laminované karty je vyráběné stejnou technologií jako současné občanské a technické průkazy. Při identifikaci se karta zasouvá do štěrbiny čtecího zařízení.

Výhody: nízká cena, lze potisknout adresou a telefonem jídelny

Nevýhody: dotykové čtení, průměrná životnost 2 roky.

PVC kreditní karty - optické

Karty typově shodné s běžnými bankovními kreditními kartami (bez magnetického pruhu). Pro tento typ karet se užívají shodné čtecí jednotky jako pro karty laminované. Nedoporučujeme na zařízeních kombinovat oba typy karet.

Výhody: kvalitní design, lze potisknout adresou a telefonem jídelny

Nevýhody: dotykové čtení, průměrná životnost 1-3 roky, při častém ohýbání karty praskne

Kontaktní čipy DALLAS

Kovové čipy o velikosti větší "knoflíkové" baterie. Čipy se přikládají ke kontaktu na čtecí jednotce.

Výhody: oproti kartám vyšší mechanická odolnost

Nevýhody: dotykové čtení, vyšší cena je prakticky shodná s bezkontaktními čipy, které mají celou řadu dalších výhod a možností.

Všechny předchozí systémy jsou na principu dotykového čtení. To znamená, že každý člověk, který se identifikuje, se prakticky dotýká čtecí jednotky. Ačkoliv jsou všechny systémy testovány na hygienickou nezávadnost, jsou potenciálním rizikem šíření nákazy např. v době epidemií. Naproti tomu bezkontaktní systémy toto riziko eliminují.

bezkontaktní čipy VIS

Malé přívěsky, které lze nosit volně v kapse, na klíčích nebo na krku (menší děti). Přívěsky jsou vyhotoveny z plastu odolného proti mechanickému namáhání a proti oděru a vlhkosti.

Výhody: bezdotykové čtení, vysoká mechanická odolnost (mohutné očko zajišťuje jeho dlouhou životnost), čip lze od strávníka vykoupit, plastové pouzdro lze vyměnit a opět prodat novému strávníkovi. Uživatelé nemusí platit plnou cenu žetonu, protože v případě jeho vrácení platí pouze náklad na renovaci.

Nevýhody: relativně vyšší cena (je kompenzována možností renovace)

Barvy: tmavě modrá, světle modrá, zelená, červená.

Další možné alternativy jsou:

Bezkontaktní žeton TEAR SHAPE (barva modro-šedá) nebo KEY HOLDER (barva černá a červená)

Přijďte se poradit. Odborníci ve Veřejné informační službě Vám pomohou s výběrem optimálního média pro Vaše strávníky

☎ 377 457 334 www.visplzen.cz info@visplzen.cz

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Připojení jídelny na internet

Připojením na internet se jídelně otevírají nové možnosti

- rychlý přístup k zákonům a vyhláškám o společném stravování
- přímý přístup k odborným poradcům
- vzájemná výměna zkušeností v elektronické diskuzi
- nové receptury
- informace o dodavatelích
- snadné porovnání cen
- moderní systém komunikace se strávníky
- přihlášky a odhlášky stravy po internetu a mobilními telefony a mnoho dalších zajímavých a užitečných informací

Informace na internetu jsou denně aktualizovány!

Za užívání internetu zaplatíte částky od 90 Kč do 500 Kč měsíčně (telefonické poplatky dle rozsahu užití) a každý měsíc ušetříte podstatně více

Zajistíme Vám:

- účast na bezplatném semináři o internetu pořádaném ve Vašem regionu v rámci projektu Jidelny.cz
- návrh nejvhodnějšího systému připojení právě pro Vás
- modernizaci Vašeho PC v nezbytném rozsahu
- montáž a úvodní zaškolení

montáž a servis zajišťují pečlivě vybraní místní dodavatelé - partneři, kteří zajistí i následný operativní servis

☎ 377 457 334 www.vispizen.cz info@vispizen.cz

Internet Vám zpřístupní tito servisní partneři firmy Veřejná informační služba, spol. s r.o.

Brno	**STOFCOM s.r.o.**	Žebětínská 70, Brno 623 00 Tel.: 547 221 591, 608 772 026 - 7
Jablonec n. Nisou	**APSIS, spol. s r.o.**	Anenské nám. 7, Jablonec nad Nisou 466 01 Tel.: 483 310 905
Jičín	**TPC spol. s r.o.**	Revoluční 1062, Jičín 506 01 Tel.: 493 544 471, 777 172 471
Jindřichův Hradec	**ELZY spol. s r.o.**	Jarošovská 433/II, Jindřichův Hradec 377 01 Tel.: 384 372 215
Kadaň	**EPONA s.r.o.**	Jungmannova 621, Kadaň 432 01 Tel.: 474 319 141, 602 451 851
Klatovy	**SW CONSULT**	Mánesova 795, Klatovy 339 01 Tel.: 602 481 075
Kutná Hora	**MIRA SOFT+HARDWARE**	Jungmannovo n.489, Kutná Hora 284 01 Tel.: 327 516 828
Liberec	**PETR MICHAL**	Konopná 636, Liberec 460 14 Tel.: 482 465 643, 603 192 424
Mariánské Lázně	**EC ENGINEERING s.r.o.**	Tyršova 31, Mariánské Lázně 353 01 Tel.: 354 626 600, 602 490 424
Mladá Boleslav	**DRAGON-ELECTRONIC**	Pod Loretou 883, Kosmonosy 293 06 Tel.: 326 721 160
Most	**BLUE BRIDGE, MOST, s.r.o.**	Moskevská 1/14, Most 434 01 Tel.: 476 206 750
Olomouc	**CASH, spol. s r.o.**	Legionářská 12, Olomouc 772 00 Tel.: 585 426 744
Pardubice	**COMARR, spol. s r.o.**	Tolarova 291, Pardubice 533 51 Tel.: 466 889 111
Pelhřimov	**UNICODE M&D s.r.o.**	Karlovo nám. 161, Pelhřimov 393 01 Tel.: 565 323 039
Písek	**EFEKT**	Tř. Národní svobody 26, Písek 397 01 Tel.: 382 271 312, 603 283 838
Praha	**SOFTEC s.r.o.**	Poděbradská 28, Praha 9, 190 00 Tel.: 266311814, 608300060
Příbram	**ASOFT COMPUTER**	Nám. T. G. Masaryka 122, Příbram 261 01 Tel.: 318 620 202, 608 122 083
Strakonice	**ORION COMPUTER s.r.o.**	Na Ohradě 417, Strakonice 386 01 Tel.: 383 322 586, 608 480 590
Třebíč	**GM SERVIS**	Průmyslová ul. 159, Třebíč 674 33 Tel.: 568 842 108
Ústí nad Orlicí	**RESAL spol. s r.o.**	Nygrínova 268, Ústí nad Orlicí 562 06 Tel.: 465 526 901

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Farského 14
326 00 PLZEŇ

tel.: 377 457 334
e-mail: info@vispizen.cz

www.vispizen.cz

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Objednávání stravy internetem a mobilním telefonem

Rozšiřující modul programu Strava umožňuje strávníkům velmi jednoduše, operativně, kdykoliv a kdekoliv objednávat a odhlašovat stravu. Jídelna může strávníkovi dodávat řadu nových informací bez zvýšených nároků na čas, obsluhu nebo peníze.

Podmínkou pro použití tohoto modulu je operační systém Windows a připojení na internet (stačí komutované připojení prostřednictvím modemu a telefonu, protože vlastní průběžný sběr přihlášek a odhlášek probíhá na serveru VIS Plzeň). Jídelna tuto funkci jednoduše zpřístupní těm strávníkům, kteří o ni projeví zájem. Jednou týdně zveřejní na internetu jídelníček na další týden (přímo volbou z programu Strava). Denně (před normováním na další den) stahuje z internetu došlé přihlášky a odhlášky.

Objednávání internetem

Strávníci se mohou přihlašovat a odhlašovat prostřednictvím jednotné WEB stránky WWW.STRAVA.CZ (viz. obrázek), kde zadají své číslo a heslo. V jídelníčku zatrhnou, co chtějí přihlásit nebo odhlásit. (základní rozhraní pro přihlášky a odhlášky ukazuje obrázek).

Novinky

V závěsti na tom, jak často jídelna informaci na internetu občerství uvidí uživatel:

- svoje původní objednávky pořízené na internetu, ale i jídelně
- svůj stav konta

Objednávání mobilním telefonem

Stejně tak mohou provést přihlášku nebo odhlášku zasláním běžné zprávy SMS. Např. pokud chce strávník odhlásit další týden od 10. do 15. dne v měsíci, doplní k předem připravené SMS zprávě kód 010-15. Využitím dalších rozšiřujících funkcí může strávník získávat z jídelny zcela automaticky různé zprávy, např.:

- potvrzení každé zaslané přihlášky a odhlášky e-mailem nebo SMS
- zaslání zprávy o aktuálním stavu konta
- upozornění na pokles stavu konta pod zadanou mez
- upozornění, že objednaná strava nebyla vyzvednuta
- zaslání měsíčního vyúčtování

Zejména ve školním stravování tak mohou mít rodiče své dítě pod důkladnou kontrolou.
V ceně rozšiřujícího modulu je i poplatek za provoz internetového serveru na 3 roky.

☎ 377 457 334 www.vispizen.cz info@vispizen.cz

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Programy v prostředí Windows

Používejte SW VIS Plzeň v prostředí Windows

Seznamte se s nejnovějšími produkty firmy VIS v moderním prostředí Windows:

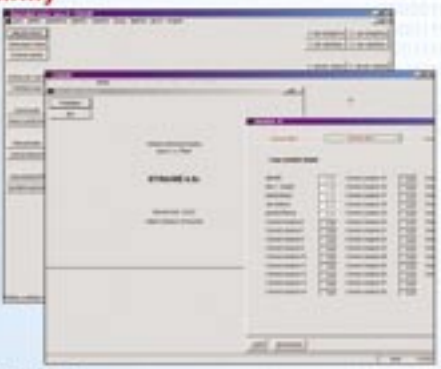

- rychlý přístup k zákonům a vyhláškám o společném stravování
- skladová evidence
- spotřební koš
- sledování finanční bilance
- došlé faktury
- evidence strávníků
- objednávání stravy po internetu
- styk s bankou přes internet
- výdej a objednávání stravy s žetony nebo kartami

Využijte naplno předností jednotného prostředí!

U produktů firmy VIS oceníte řadu významných předností:

- propracované systémy ověřené u 3500 zákazníků v hromadném stravování
- kvalitní návody a učebnice
- jednoduchá obsluha (zvláště nové produkty ve Windows jsou orientovány na začínající uživatele)
- trvale dostupná horká linka každý všední den 8-17 hodin
- spolehlivý celorepublikový servis garantovaný řádnou smlouvou
- společné i individuální školení
- poradíme nejen s používáním našeho SW, ale i s celkovou kontrolou správné účetní evidence
- nabídka SW ve Win (s výhodami i s omezeními) pro stávajícího zákazníka VIS

Postaráme se nejen o Váš počítač, postaráme se především o Vás.

377 457 334 www.visplzen.cz info@visplzen.cz

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Porovnání identifikačních médií

Cenu systému do značné míry ovlivňuje cena identifikačních médií. Před rozhodováním o vlastním systému je proto vhodné zvážit výhody a nevýhody jednotlivých druhů médií.

Laminované kreditní karty - optické

70 - 02xx

Nejběžnější typ identifikačního média. Laminovaná karta je vyráběná stejnou technologií jako současné občanské a technické průkazy. Při identifikaci se karta zasouvá do štěrbiny čtecího zařízení.

Výhody: nízká cena, lze potisknout adresou a telefonem jídelny

Nevýhody: dotykové čtení, průměrná životnost 2 roky.

PVC kreditní karty - optické

70 - 02xx

Karty typově shodné s běžnými bankovními kreditními kartami (bez magnetického pruhu). Pro tento typ karet se užívají shodné čtecí jednotky jako pro karty laminované. Nedoporučujeme na zařízeních kombinovat oba typy karet.

Výhody: kvalitní design, lze potisknout adresou a telefonem jídelny

Nevýhody: dotykové čtení, průměrná životnost 1-3 roky, při častém ohýbání karty praskne

Kontaktní čipy DALLAS

70 - 7000

Kovové čipy o velikosti větší "knoflíkové" baterie. Čipy se přikládají ke kontaktu na čtecí jednotce.

Výhody: oproti kartám vyšší mechanická odolnost

Nevýhody: dotykové čtení, vyšší cena je prakticky shodná s bezkontaktními čipy, které mají celou řadu dalších výhod a možností.

Všechny předchozí systémy jsou na principu dotykového čtení. To znamená, že každý člověk, který se identifikuje, se prakticky dotýká čtecí jednotky. Ačkoliv jsou všechny systémy testovány na hygienickou nezávadnost, jsou potenciálním rizikem šíření nákazy např. v době epidemií. Naproti tomu bezkontaktní systémy tato rizika eliminují.

bezkontaktní čipy VIS

70 - 6102

Malé přívěsky, které lze nosit volně v kapse, na klíčích nebo na krku (menší děti). Přívěsky jsou vyhotoveny z plastu odolného proti mechanickému namáhání a proti oděru a vlhkosti.

Výhody: bezdotykové čtení, vysoká mechanická odolnost (mohutné očko zajišťuje jeho dlouhou životnost), čip lze od strávníka vykoupit, plastové pouzdro lze vyměnit a opět prodat novému strávníkovi. Uživatelé nemusí platit plnou cenu žetonu, protože v případě jeho vrácení platí pouze náklad na renovaci.

Nevýhody: relativně vyšší cena (je kompenzována možností renovace)

Barvy: tmavě modrá, světle modrá, zelená, červená.

Další možné alternativy jsou:

70 - ????

Bezkontaktní žeton TEAR SHAPE (barva modro-šedá) nebo KEY HOLDER (barva černá a červená)

☎ 377 457 334 www.visplzen.cz info@visplzen.cz

STRÁVNÍCI PREFERUJÍ ZJEDNODUŠENÍ PLATEBNÍCH SYSTÉMŮ

Klienti školních a závodních jídelen dnes neplatí zdaleka pouze projedenou stravu. Často musí uhradit ubytování, provozní poplatky, použití kopírky pro soukromé účely, útratu v bufetu atd.. Jestliže by všechny položky platili jednotlivě, bude to pro ně pracné a také drahé (např. výdaje za bankovní poplatky).

V moderní organizaci lze tyto dílčí předpisy plateb shromáždit na jediném místě - v centrální pokladně. Počítače vyčíslí celkový předpis např. za celý měsíc a od strávníka je vyinkasována jedinná částka. Správně navržený systém umožní její snadné rozúčtování a doručení informace o zaplacení na všechna pracoviště organizace.

- Platební systémy VIS
  - Stravné
    - Inkaso z účtu Home Banking
    - Faktura
    - Disketa pro spořitelnu
    - V hotovosti
    - Složenka
  - Fakturace
    - Příkaz k úhradě Home Banking
  - Účtárna
    - Příkaz k úhradě Home Banking
  - Mzdy
  - Pokladna
  - Recepce

- **Strávníci uvítají vyúčtování na internetu**
- **Strávníci požadují úhradu jedinou částkou**
- **Strávníci požadují úhradu elektronicky**

knihovna

kopírka

internát

jídelna

centrální pokladna

vyúčtování na internetu

bufet

výpisy z účtů (Home Banking)

inkaso z účtů

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Fanského 14 326 00 PLZEŇ
e-mail: info visplzen.cz
telefon: 377 457 334
www.visplzen.cz

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Nové verze programu v prostředí Windows

Uvažujete o přechodu na nový SW v prostředí Windows?

Firma VIS dodává novou řadu programů pro prostředí Windows. Jde o zcela nové produkty s řadou nových vlastností. Nelze očekávat, že jde o pouhý upgrade. Aby Vám nový SW dobře sloužil, je třeba postupovat dle následujících doporučení:

1) pozvat pracovníka firmy VIS na úvodní konzultaci
2) prověřit způsob a rozsah užití Vašich stávajících programů
3) důkladně se seznámit s možnostmi nového SW
4) prověřit možnosti Vašeho HW ev. navrhnout modernizaci
5) promyslet termín a způsob přechodu na nový systém
6) u složitějších provozů zpracovat úvodní ekonomickou rozvahu

SW v prostředí Windows Vám přinese tyto nové výhody:

1) moderní a jednotné ovládání v prostředí Windows
2) odpadnou technické problémy s konfigurací paměti a tiskáren
4) s instalací si poradí běžný znalec PC
5) moderní koncepce SW s velmi jednoduchou obsluhou

SW ve Windows má však i své nevýhody:

1) podstatně vyšší nároky na HW (na stávajícím HW bude pracovat výrazně pomaleji)
2) drobnější písmo na obrazovce

Pracovník firmy VIS Vám vždy poradí takové řešení, které bude nejvhodnější právě pro Vás.

☎ 377 457 334 www.vispizen.cz info@vispizen.cz

ŠKOLNÍ JÍDELNA V PRÁVNÍ SUBJEKTIVITĚ SE ŠKOLOU

Mnoho školních jídelen je od 1.1.2003 v právní subjektivitě se školou jejíž žáky a učitele stravují. Protože právní subjekt tvoří jeden ekonomický celek, je třeba vybudovat tomu odpovídající provázaný informační systém.

Požadavek na identifikaci osob splní nejlépe čip, který se snímá bezdotykovým způsobem.

Bezdotykové čtení vykazuje vysokou spolehlivost snímání a z hygienického hlediska je nejbezpečnější. Je na místě požadovat, aby byl čip univerzálně použitelný. Takové řešení zajistí **Veřejná informační služba, spol. s r.o., PLZEŇ.**

- Provázaný systém VIS
  - Využití čipu a karet
    - Výdej stravy
    - Objednávání stravy
    - Školní bufet
    - Otvírání dveří
    - Docházka zaměstnanců
    - Kopírovací služby
    - Nápojové automaty
    - Půjčování knih
  - Provázané systémy
    - Stravovací systém
    - Kontrola vstupu
    - Docházkový systém
    - Knihovna
    - Účtárna
    - Mzdy
    - Home Banking
    - Objednávky z internetu
  - Vytváření přenosových vazeb na zakázku

objednací BOX
pro objednávání stravy

ovládání kopírek
pro snadné vyúčtování

výdejní terminál
pro výdej stravy

otvírač dveří
pro kontrolu vstupu

pokladní terminál
pro pokladnu a bufet

vazba na školní síť
- evidence žáků (SW Bakalář)
- účetnictví
- ostatní systémy

vstupní terminál
pro docházkový systém

Veřejná informační služba spol. s r.o.

Forstnerova 14 326 00 PLZEŇ
e-mail: info@visplzen.cz
telefon: 377 457 334
www.visplzen.cz

SLUŽBY PRO STRAVOVACÍ ZAŘÍZENÍ

- **SW JÍDELNA - Kancelář** pro vedení agendy jídelen
  Program řeší veškerou agendu jídelen :
  - vedení skladu
  - pokladna
  - evidence strávníků
  - uzávěrky a přehledy
  - jídelní lístky a normování

- **Implementace elektronického bankovnictví** (HB/IB).
  Zajistíme Vám instalaci a pomůžeme Vám se zavedením bankovních aplikací, které Vám výrazně ušetří čas i peníze.

- **SW JÍDELNA - Výdej a Objednávky** (AJS)
  Program podporuje automatizovaný výdejní a objednávkový systém na bezkontaktní žetony, čipy DALLAS, nebo karty s čárkovým kódem.

- **Objednávky a odhlášky přes Internet** (AJS) a mobilní tel.
  - na adrese: **objednavky.jidelna.cz**
  - objednávky SMS na čísle: 603 451 154

- Programy je možné použít pro různé stravovací jednotky hromadného stravování.

- **Dodávky HW** - Sestavy značkových PC BRAVE podle přání zákazníka, jednotlivé komponenty - upgrade PC, tiskárny, modemy, síťové komponenty, spotřební mat. (diskety, pásky a náplně do tiskáren, atp.).

- **Dodávky SW** - Operační systémy DOS, WINDOWS, kancelářské aplikace (Word, Excel, ...), antivirové programy AVG atd.

- **Připojení na Internet včetně programů pro jeho využití ZDARMA** - připojíme Vás bez měsíčních poplatků, dodáme HW i SW, nastavíme, zaškolíme (email, WWW) a zabezpečíme Váš počítač nebo síť proti útokům zvenčí.

barda

Barda SW, HW s.r.o.
www.barda.cz, jidelna@barda.cz
Akátová 154, 252 45 Zvole u Prahy
Centrála Hotline: 241 495 088, fax: 257 762 000
Pobočky - **Praha:** 603 965 351, 604 277 208
- **Čechy:** 603 374 890, 604 607 823
- **Morava:** 605 936 646, 544 229 300